

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

na Wydziale Sztuk Pięknych
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
dokonanej w dniach 25-27 lutego 2013 r.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w składzie:

a) przewodniczący:

- **prof. Adam Romaniuk** - członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej;

b) członkowie:

- **prof. Paulina Komorowska - Birger** - ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- **prof. Zdzisław Olejniczak** - ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- **prof. dr hab. Marek Lisiński** - członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej, członek Państwowej Komisji Akredytacyjnej III kadencji;
- **dr Artur Stefański** - przedstawiciel pracodawców, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- **mgr Grzegorz Laskowski** - ekspert ds. formalno-prawnych Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- **mgr Olga Koper** - ekspert ds. doktoranckich Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- **Marcin Rzepecki** - ekspert ds. studenckich Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy dokonywała oceny instytucjonalnej w wizytowanej podstawowej jednostce organizacyjnej Uczelni. Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy własnej Komisji, w związku z upłynięciem okresu, na jaki została wydana ocena na kierunku „rzeźba” przy jednoczesnym spełnianiu przez jednostkę warunków wynikających z art. 48a ust. 4 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.) oraz § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz. U. Nr 207, poz. 1232).

Wizytację przygotowano i przeprowadzono zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz przedstawioną w toku wizytacji dokumentacją, na podstawie spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, Wydziału, reprezentantami interesariuszy zewnętrznych, pracownikami, doktorantami i studentami kierunków studiów prowadzonych przez ocenianą podstawową jednostkę organizacyjną.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Strategia określona przez jednostkę

1) Strategia rozwoju jednostki jest zbieżna z misją, i strategią uczelni, oraz uwzględnia politykę zapewniania wysokiej jakości kształcenia,

- *Ocena zbieżności strategii działalności i rozwoju jednostki z misją i strategią Uczelni, w szczególności w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i prowadzonych badań naukowych, a także związku z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy;*

Wydział Sztuk Pięknych posiada Strategię Rozwoju, opracowaną w oparciu o doświadczenia w procesie kształcenia z roku akad. 2011/2012, przyjętą uchwałą Rady Wydziału do realizacji na lata 2013-2020 (Raport Samooceny, załącznik uchwały Rady Wydziału z dn. 18.12.2012 r.). Strategia określona przez jednostkę jest zbieżna z misją i strategią Uczelni, w szczególności w zakresie zapewniania wysokiej jakości kształcenia i prowadzonych badań naukowych, a także z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi (jednostki budżetowe - kulturalne, muzea, urzędy oraz podmioty prywatne – firmy konserwatorskie, producenci materiałów do potrzeb konserwatorskich) wpływa korzystnie na wprowadzanie nowych treści do programów kształcenia, ostatecznie nowelizowania kierunków studiów, prowadzonych kursów. Jednostka jest otwarta na wyzwania otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy nie tylko w Regionie Kujawsko-Pomorskim, ale również w skali ogólnopolskiej. Niemniej jednak mimo że w opracowanej przez jednostkę strategii uwzględnia się potrzebę budowania i utrzymywania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym rynkiem pracy, to jednak jej treść i zakres nie zostały przygotowane w ścisłej współpracy z przedstawicielami tego otoczenia.

Celowe wydaje się podjęcie działań i to w nieodległej przyszłości nad określeniem koncepcji rozwoju infrastruktury dydaktycznej i naukowej Wydziału i stworzenie programu wykorzystania zasobów materialnych, podporządkowanego realizowanym oraz projektowanym planom kształcenia. Program taki, mający postać strategii funkcjonalnej, powinien być wpisany w strategię doskonalenia jakości kształcenia, a ta w strategię rozwoju Wydziału Sztuk Pięknych.

1) jednostka opracowała koncepcję kształcenia obejmującą studia I i II stopnia, studia doktoranckie i podyplomowe, zwane dalej „studiami”, spójną z jej celami strategicznymi,

- *ocena czy koncepcja kształcenia obejmuje wszystkie poziomy i rodzaje studiów. Ocena spójności koncepcji kształcenia i działalności naukowo-badawczej jednostki z celami określonymi w jej strategii;*

Jednostka wdraża Krajowe Ramy Kwalifikacji poprzez precyzyjny opis efektów kształcenia, określając kompetencje społeczne jakie uzyskuje student (słuchacz). Na wydziale jest powołana Komisja ds. Jakości Kształcenia, która ma za zadanie wypracowywanie i wprowadzanie odpowiednich mechanizmów analizujących uzyskane efekty kształcenia, a w miarę potrzeby korygować na bieżąco elementy źle wpływające na jakość kształcenia.

Jednostka opracowała koncepcję kształcenia obejmującą studia I i II stopnia, studia doktoranckie i podyplomowe, spójną z jej celami strategicznymi.

Koncepcja kształcenia i działalność naukowo-badawcza obejmująca studia I i II stopnia i studia doktoranckie, jest spójna z celami określonymi w strategii Wydziału. Ma ona na celu zapewnienie wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych i działalności artystycznej oraz umożliwienie studentom i doktorantom zdobycia nowoczesnego wykształcenia w obszarze sztuki i nauk humanistycznych oraz nabycia wiedzy, umiejętności i postaw, zgodnych z tradycją życia akademickiego i wymogami współczesnego świata, przy zachowaniu własnej, wypracowanej na przestrzeni lat specyfiki Wydziału. Zgodnie z misją i strategią Wydziału prowadzone są również studia podyplomowe z Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa Dziedzictwa Architektonicznego (studia trwają 3. Semestry, zakończone w sem. zimowym w roku akad. 2012/13 oraz z Muzealnictwa (ostatnia edycja w roku akad. 2011/12, kolejna planowana jest od października 2013 roku). Zmiana zakresów prowadzenia studiów podyplomowych jest wyraźnym sygnałem, że Wydział Sztuk Pięknych wyczuwa i reaguje na bieżąco na zmiany potrzeb rynku. Odchodzi od studiów podyplomowych dla nauczycieli w zakresie plastyki lub wiedzy o kulturze – typowego kształcenia teoretycznego, na korzyść wyżej wskazanych studiów z wprowadzonymi elementami praktycznymi, bardzo przydatnymi w wykonywaniu zawodu np. konserwatora. Na spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego pojawiły się głosy interesariuszy zewnętrznych wskazujące na możliwości prowadzenia polityki programowej o jeszcze większej elastyczności w formowaniu programów, z wprowadzaniem praktycznych elementów (np. praca w terenie), bardzo przydatnych w zawodzie uwzględniających również szybkie zmiany technologiczne.

2) jednostka identyfikuje swoją rolę, i pozycję na rynku edukacyjnym, uwzględniając znaczenie jakości kształcenia,

- *ocena czy strategia oraz koncepcja kształcenia i działalność naukowo-badawcza świadczą, iż jednostka identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym, uwzględniając znaczenie jakości kształcenia*

Strategia i wynikająca z niej koncepcja kształcenia oraz działalność naukowo-badawcza wskazuje, iż jednostka identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym uwzględniając doskonalenie jakości kształcenia. W załączniku strategii Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, w rozdziale V, pkt. 1.czytamy: „Umacnianie pozycji naukowej/artystycznej oraz dydaktycznej Wydziału wśród wiodących wydziałów uczelni w Polsce oraz europejskiej przestrzeni kulturowej (artystycznej, konserwatorskiej) i badawczej”. Zespół Oceniający dostrzega wysiłki Wydziału Sztuk Pięknych skierowane na doskonalenie jakości kształcenia i rozwijania działalności naukowo badawczej, budując swoją pozycję na rynku edukacyjnym. Aktualne władze jednostki prowadzą rozmowy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego (Regionu Kujawsko-Pomorskiego jak również ogólnopolskiego), aby korygować zmiany programowe uwzględniające podnoszenie jakości kształcenia. Działania te nie mają charakteru formalnego.

Nowa edycja studiów podyplomowych z Muzealnictwa uwzględnia nowe elementy programowe. Do profilaktyki konserwatorskiej i ochrony zbiorów dzisiejszego muzealnictwa, włącza nowoczesność. Słuchacz po zakończeniu studiów pozyska wiedzę z zakresu informatycznego, pozna nowoczesne elementy technologiczne obecnie stosowane w zarządzaniu i dokumentowaniu nimi w muzealnictwie.

3) wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie kształtowania oferty edukacyjnej jednostki oraz budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia.

- *ocena roli interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w formułowaniu i realizacji strategii jednostki, w tym budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia.*

Strategia jednostki została opracowana przez zespół osób, w skład którego wchodził obok władz dziekańskich, także przedstawiciele kadry dydaktycznej i studenci. Niestety w pracach zespołu nie uczestniczyli aktywnie pracownicy administracyjni, ani interesariusze zewnętrzni. Przygotowany dokument nie został w sposób bezpośredni i formalny konsultowany z tymi grupami interesariuszy, choć jak zauważyli niektórzy przedstawiciele pracodawców – podczas spotkania z nimi – na etapie przygotowywania dokumentu poszczególni pracownicy jednostki kontaktowali się z nimi, jednak nie przybrało to wymiaru formalnego.

Warto podkreślić, że aktualne władze jednostki podjęły trud samodzielnego przygotowania strategii, jednak zaleca się, aby została ona nieco zmodyfikowana – w taki sposób, aby na jej podstawie można było formułować zadania strategiczne oraz możliwy sposób pomiaru stopnia ich realizacji. Dodatkowo przed zatwierdzeniem strategii warto, aby jednostka skonsultowała jej założenia, przynajmniej niektóre, szczególnie te, które dotyczą kształcenia i relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym z interesariuszami zewnętrznymi, zwłaszcza z przedstawicielami pracodawców, którzy wyrazili gotowość do takiej współpracy.

Zaproszeni przedstawiciele interesariuszy potwierdzają współpracę nowych władz Wydziału z nimi. Liczną grupę interesariuszy stanowili absolwenci kierunku konserwacji zabytków. Prowadząc obecnie prywatną działalność gospodarczą wskazują nowej władzy Wydziału aktualne potrzeby rynku. Dzisiaj jako pracodawcy przy zatrudnieniu zwracają dużą wagę nie tylko na wiedzę teoretyczną absolwenta, ale przede wszystkim na jego praktyczne przygotowanie do wykonywanego zawodu. Stąd wskazują władzy jednostki zwiększenie roli praktyk zawodowych, szczególnie w terenie (tu: Region ma bogatą wiedzę i doświadczenie – i co najważniejsze możliwości). Wydział planuje od roku 2013/14, zgodnie ze strategią jednostki na lata 2012-20, uruchomić dodatkowo dwa nowe studia podyplomowe z zakresu Konserwacji i Restauracji Rzemiosła Artystycznego, oraz z zakresu Konserwacji Militariów z okresu I i II Wojny Światowej.

W zakresie budowania wysokiej jakości kultury kształcenia udział interesariuszy zewnętrznych, szczególnie pracodawców, jest znacząco większy niż ich dotychczasowy wpływ na przygotowanie strategii jednostki. Należy jednak zauważyć, że ten udział nie został sformalizowany, jednak dotychczasowa relacja jednostki z otoczeniem wskazuje, że wpływ interesariuszy zewnętrznych na procesy dydaktyczne w jednostce był, i jest zauważalny, choć w znacznej mierze oparty na indywidualnych relacjach poszczególnych wykładowców z otoczeniem oraz na relacji mistrz-uczeń, typowej dla kierunków artystycznych.

Tabela nr 1 Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej

Forma kształcenia	Liczba studentów				Liczba uczestników studiów doktoranckich		Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	
	uczelni		jednostki		uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
	I.	II. st. ¹	I.	II				

¹ Należy także uwzględnić studentów jednolitych studiów magisterskich.

	st.		st.	st. ³				
studia stacjonarne	13803	10044	295	556	813	38	1040	78
studia niestacjonarne	1789	3979	40	69	63	-		
RAZEM:	15592	14023	335	625	876	38	1040	78

Załącznik nr 3 Informacja o kierunkach studiów prowadzonych w jednostce oraz wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1)-Strategia rozwoju jednostki jest zbieżna z misją i strategią uczelni oraz w dużym stopniu uwzględnia politykę zapewniania wysokiej jakości kształcenia.

Strategia jednostki została opracowana przez zespół osób, w skład którego wchodził obok władz dziekańskich, także przedstawiciele kadry dydaktycznej i studenci. Niestety w pracach zespołu nie uczestniczyli aktywnie pracownicy administracyjni, ani interesariusze zewnętrzni, a nieliczne konsultacje nie miały charakteru formalnego.

2)-Jednostka opracowała koncepcję kształcenia obejmującą studia I i II stopnia, studia doktoranckie i podyplomowe, spójną z jej celami strategicznymi.

3) Strategia i wynikająca z niej koncepcja kształcenia oraz działalność naukowo-badawcza wskazuje, iż jednostka identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym uwzględniając doskonalenie jakości kształcenia.

4) W zakresie budowania wysokiej jakości kultury kształcenia udział interesariuszy zewnętrznych, szczególnie pracodawców, jest znacząco większy niż ich dotychczasowy wpływ na przygotowanie strategii jednostki. Należy jednak zauważyć, że ten udział nie został sformalizowany, jednak dotychczasowa relacja jednostki z otoczeniem wskazuje, że wpływ interesariuszy zewnętrznych na procesy dydaktyczne w jednostce był, i jest zauważalny, choć w znacznej mierze oparty na indywidualnych relacjach poszczególnych wykładowców z otoczeniem oraz na relacji mistrz-uczeń, typowej dla kierunków artystycznych.

2. Skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 1) **Struktura podejmowania decyzji w zarządzaniu jakością jest przejrzysta i zapewnia udział pracowników, studentów, doktorantów, słuchaczy oraz interesariuszy zewnętrznych w podejmowaniu istotnych decyzji dotyczących jakości kształcenia;**

W Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu budowanie, rozwijanie i propagowanie działań projakościowych ma już kilkuletnią historię. Już bowiem w 27 listopada 2007 roku Senat Uniwersytetu podjął Uchwałę w sprawie Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w Uniwersytecie (Uchwała nr 105 Senatu UMK). Uchwała ta określała cele systemu, obszary oceny, instrumenty oraz podmioty ją realizujące. Wypełniała i odnosiła się do podstawowych aspektów WSZJK, wyznaczonych treścią Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, jeszcze przed jej nowelizacją.

Podjęte później przedsięwzięcia związane z jakością kształcenia koncentrowały się na budowie jednostek organizacyjnych systemu w odniesieniu do całej Uczelni. Były one odpowiedzią na nowelizację Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. Uchwałą nr 120 Senatu Uniwersytetu z dnia 30 października 2012 r. powołano Komisję ds. Dydaktyki i Efektów Kształcenia Uniwersytetu, a Zarządzeniem nr 3 Rektora Uniwersytetu z dnia 8 stycznia 2013 r. - Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Kolejne działania dotyczyły Wydziału Sztuk Pięknych, jako jednostki podstawowej Uniwersytetu. Sprowadzały się one kolejno do powołania:

- Wydziałowej Komisji ds. Efektów Kształcenia (Uchwała Rady Wydziału UMK z dnia 10 stycznia 2012 r.). Komisja ma za zadanie opracowanie efektów kierunkowych dla poszczególnych kierunków studiów. Jej członkowie są jednocześnie członkami rad programowych,
- Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (Uchwała Rady Wydziału z dnia 6 lutego 2013 r.), która koordynuje wszystkie działania dotyczące jakości kształcenia na Wydziale,
- Wydziałowej Rady Zewnętrznych Konsultantów Programowych na Wydziale Sztuk Pięknych (Uchwała Rady Wydziału z dnia 19 lutego 2013 r.). Jej głównym zadaniem jest rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- Zespołu Programowego ds. Współpracy z Podmiotami Zewnętrznymi.

Jednostki te podejmowały działania projakościowe, które nie scalały się w jeden wspólny kanon. Ich zakres funkcjonowania był określony w sposób ogólny. Zasadniczym mankamentem takiego rozwiązania strukturalnego był brak podstawowej regulacji prawnej, która wyznaczałaby ramy działania całego WSZJK na Wydziale. Pozwalałaby ona na wpisywanie wszystkich aktywności jednostek działających na rzecz jakości kształcenia w jednolity obszar merytoryczny i formalny zmierzający do budowania kultury jakości kształcenia w tej podstawowej jednostce organizacyjnej.

Analizując stan działań projakościowych prowadzonych na Wydziale Sztuki w trakcie oceny jakości kształcenia, zespół wizytujący PKA, po jej zakończeniu zasugerował władzom Wydziału podjęcie działań restrukturyzacyjnych w tym obszarze przedmiotowym. Ich celem powinno uporządkowanie różnorodnych, rozproszonych i wewnętrznie niespójnych przedsięwzięć projakościowych w jedną całościową koncepcję – wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia.

Władze Wydziału szybko zareagowały na postulat Zespołu Wizytującego. W dniu 5 marca odbyło się posiedzenie Rady Wydziału, na którym podjęto szereg uchwał. Porządkowały one w sposób kompleksowy funkcjonowanie WSZJK, wskazując na zakres zadań, organizację oraz instrumenty stosowane w toku doskonalenia jakości kształcenia.

Utworzono Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Uchwała 2/1//2013 Rady Wydziału Sztuk Pięknych). Określa on:

- cele systemu,
- proces realizacji celów, obejmujący sekwencję działań w formule: planowanie – realizacja – sprawdzanie – wdrożenie,
- jednostki organizacyjne, podejmujące przedsięwzięcia w tym zakresie (Komisja ds. Jakości Kształcenia, Komisja ds. Efektów Kształcenia, Zespół ds. Programów Kształcenia oraz Zespół Programowy ds. Współpracy z Podmiotami Zewnętrznymi),
- formułę organizacyjną ich funkcjonowania.

Rada Wydziału uchwaliła, a Dziekan Wydziału stosownymi zarządzeniami (2/2013, 3/2013 oraz 4/2013) określił zakres zadań wszystkich powołanych wyżej jednostek tworzących aspekt instytucjonalny WSZJK.

Oceniając wszystkie przedłożone Zespołowi Wizytującemu wewnętrzne akty normatywne konstytuujące funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia należy stwierdzić, iż system ten w podstawowym zakresie przedmiotowym został opracowany. Potwierdza to stan zadań określonych i wyznaczonych do wykonania przez WSZJK oraz rozwiązania organizacyjne składające się na jego aspekt strukturalny. Należy jednak dodać, że słabą stroną systemu jest niedostatek w zakresie aspektu czynnościowego (procedur mających realizować wskazane przez system funkcje) oraz najsłabszego aspektu instrumentalnego, obejmujące metody i techniki umożliwiające wykonywanie jego funkcji. W tych dokumentach formalnych wskazano tylko podstawowe procedury związane głównie z analizą i monitorowaniem jakości kształcenia oraz wyłącznie klasyczne już metody i techniki odpowiadające temu obszarowi determinującemu jakość kształcenia.

Mając na uwadze wszystkie podjęte do dnia wizytacji, a także przedłożone niezwłocznie po jej zakończeniu regulacje prawne, które określają budowę oraz zasady funkcjonowania WSZJK, można, stan zaawansowania prac nad pełnym wdrożeniem tego systemu, do czego zobowiązuje Rozporządzenie MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (§ 9 ust.1 pkt 9), ocenić pozytywnie.

Analizując stopień uregulowań prawnych wyznaczający funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz na studiach podyplomowych można stwierdzić, że charakteryzują się one podobnym stopniem zaawansowania. Respektują one podstawowe zasady opisu efektów kształcenia według Krajowych Ram Kwalifikacji. Brak jest w nich jednak odpowiadających tym efektom metod weryfikacji oraz spójnego z nimi bezpośredniego nakładu pracy studenta, nieodzownego do realizacji poszczególnych efektów kształcenia. Negatywnie należy ocenić stan uregulowań prawnych jeśli chodzi o studia III stopnia.

Zadania przypisane podstawowym jednostkom organizacyjnym składającym się na budowę wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, które wynikają z treści cytowanych powyżej uchwał Rady Wydziału, są godne odnotowania. Nie mają wszakże charakteru przedsięwzięć całościowych i nie syntetyzują wyników cząstkowych. Stanowią jednak dobrą podstawę do uogólnień, a w dalszej kolejności do przygotowania pełnych i wyczerpujących analiz, które mogą posłużyć do doskonalenia tych czynników determinujących jakość kształcenia. Identyfikuje się jednak brak zadań dotyczących analizy rynku pracy. Zadania dotyczące oceny i doskonalenia prowadzonych badań naukowych w kontekście realizowanych programów kształcenia są wykonywane przez jednostki organizacyjne Wydziału, choć na różnym poziomie ogólności, czy w różnym stopniu intensywności i systematyczności. Analizy i oceny zasobów materialnych oraz infrastruktury znajdują się na etapie ich konceptualizacji. Wydział nie wypracował jeszcze sposobów oceny zasobów materialnych z punktu widzenia realizowanych programów kształcenia. Brak bowiem w pełni przekonywujących studiów w tym zakresie, a dostępne i przedłożone zespołowi informacje mają charakter dalece cząstkowy i fragmentaryczny. Nie zidentyfikowano również w pełni rozwiniętego systemu informacyjnego, jako kluczowych czynników determinujących jakość kształcenia.

Aspekt czynnościowy, sprowadzający się do procedur realizacji poszczególnych funkcji systemu, jest jego słabą stroną. W większości przypadków, został bowiem sprowadzony do określenia podstawowych procedur, a wykonanie pozostałych zadań pozostawiając w gestii realizowanych zwyczajowo, i wpisanych w tradycję akademickiej procesów pracy. Taki stan rzeczy potwierdzono w toku spotkań z pracownikami Wydziału oraz członkami Komisji ds. Efektów Kształcenia i Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Za słabą stroną uznać należy również aspekt instrumentalny, sprowadzający się do wskazanie narzędzi, mających charakter metod czy technik, a odpowiadający klasycznym już

ankietom studenckim czy hospitacjom zajęć. Choć spotkania z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi uznać należy za twórcze i inspirujące programowo, to nie daje się zauważyć narzędzi, które pozwalałyby kształtować decyzje podejmowane przez władze Wydziału w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

2) wewnętrzne procedury zapewnienia jakości kształcenia mają charakter kompleksowy, przeciwdziałają powstawaniu zjawisk patologicznych i zapewniają weryfikację i ocenę efektywności wszystkich czynników wpływających na jakość kształcenia, a w szczególności umożliwiają:

Przedłożona dokumentacja oraz przeprowadzone rozmowy świadczą o tym, iż procedur Wydziałowego Systemu nie można określić mianem kompleksowych w odniesieniu do oceny dokonywanej przez studentów. Główny udział studentów w funkcjonowaniu Systemu sprowadza się do włączenia ich przedstawicieli w struktury zespołów projakościowych związanych na Wydziale. Systemowo studenci oceniają wyłącznie niektóre z elementów wpływających na jakość kształcenia Wydziału, przez co faworyzowane jest interwencyjne podejście do rozwiązywania problemów. Istotą takiej sytuacji jest ograniczenie mechanizmów zasięgania opinii studenckiej do procesu ankietyzacji studentów uchwałą nr 105 Senatu UMK w Toruniu. Studenci oceniają ten sposób zasięgania ich opinii, jako niemięrodajny, niezapewniający dostatecznej ochrony osoby opiniującej, a także niewłaściwy dla małej liczby studentów, (jak na kierunkach artystycznych) choć najprostszy dla zasięgania opinii studentów z wszystkich kierunków i stopni prowadzonych studiów. Organy samorządu studenckiego zauważają wspomniane problemy, i starają się im przeciwdziałać przez wprowadzenie spotkań z starostami czy organizację własnych badań ankietowych dla badań nieosobowych. Zaleca się rozważenie wprowadzenia innego systemu zasięgania opinii studenckiej, w oparciu o struktury samorządowe Wydziału, który będzie bardziej dostosowany do specyfiki Wydziału.

Analiza dokumentacji dotyczącej wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia nie wskazała jednoznacznie wykształconych mechanizmów zapobiegania i eliminacji zjawisk patologicznych. Identyfikowano tylko ich pewne elementy, procesy cząstkowe, funkcjonujące w oparciu o tradycję akademicką wypracowaną na kierunkach artystycznych.

Zasadne wydaje się tu sformułowanie jednoznacznej rekomendacji adresowanej do władz Wydziału, o podjęcie prac nad sformalizowaniem tej sfery funkcjonowania tego systemu. Wpisanie w strukturę systemu mechanizmów zapobiegania i eliminacji zjawisk patologicznych uznać należy za istotny priorytet dla władz tej jednostki organizacyjnej.

a) ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia, zdefiniowanych dla prowadzonych przez jednostkę studiów,

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia identyfikowany na Wydziale Sztuk Pięknych nie ma cech kompleksowości.

Z analizy i oceny dokumentacji opisującej reguły funkcjonowania WSZJK, a w szczególności z treści Raportu Samooceny, rozmów z władzami akredytowanej jednostki organizacyjnej, z członkami Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Zespołu ds. Efektów Kształcenia, a także informacji pozyskanych w trakcie spotkań z nauczycielami akademickimi, studentami, pracodawcami i absolwentami tego kierunku studiów realizowanych przez Wydział wynika jednoznacznie, że system ten nie obejmuje wszystkich składników i niektórych czynników, które mają wpływ na jakość kształcenia.

Udział studentów w procesie doskonalenia jakości kształcenia, choć ma odniesienie do ich formalnego udziału w strukturach decyzyjnych składających się na wewnętrzny system, polega wyłącznie na opiniowaniu efektów kształcenia. Aktywność studentów w tym obszarze jest zróżnicowana i sprowadza się do działań, które z jednej strony wyrażają duże ich zaangażowanie i troskę o jakość kształcenia, a z drugiej do braku zainteresowania tymi zagadnieniami.

Troską władz Wydziału powinno być opracowanie i wdrożenie takich wzorców oddziaływania na studentów, by ich udział w procesie analizy, oceny i doskonalenia efektów kształcenia był znaczący i istotny. Analiza i ocena wszystkich działań identyfikowanych wśród interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych związanych z doskonaleniem jakości kształcenia upoważnia do stwierdzenia, że Wydział nie stworzył w pełni sformalizowanych i rozwiniętych mechanizmów oceny efektywności, weryfikacji i oceny działań korygujących, naprawczych i doskonalących w stosunku do wszystkich czynników mających wpływ na jakość kształcenia.

Zidentyfikowane na zebraniu z pracownikami oraz interesariuszami zewnętrznymi opinie w zakresie instrumentów głównie analizy efektów kształcenia są godne odnotowania i upowszechniania. Brak jednak wykształconych instrumentów pozwalających na aktywną ich zmianę, a w dalszej kolejności także doskonalenie całego systemu. Potwierdza to tylko sformułowany wyżej wniosek, że WSZJK nie ma cech kompleksowości. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia nie obejmuje wszystkich prowadzonych w jednostce rodzajów studiów. Dotyczy studiów I, II stopnia oraz studiów podyplomowych. Można stwierdzić, że wszystkie one charakteryzują się podobnym stopniem zaawansowania, jeśli chodzi o opis efektów kształcenia. Respektują podstawowe zasady opisu efektów kształcenia według Krajowych Ram Kwalifikacji, ale brak jest odpowiadających im metod weryfikacji efektów kształcenia określających bezpośredni nakład pracy studenta. Nie obejmuje jednak studiów III stopnia. Sugeruje się, aby dalsze prace Komisji obejmowały przygotowanie procedur mających na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia także na studiach III stopnia.

Mankamentem WSZJK, obok wskazanych powyżej, jest fakt, że choć uwzględnia on najistotniejsze czynniki determinujące jakość kształcenia, to prowadzone przez Zakłady działania w tym zakresie nie mają charakteru systemowych i całościowych. Nie syntetyzuje się wyników częściowych. Uzyskiwane w ten sposób informacje mogłyby stanowić dla władz Wydziału dobrą podstawę do uogólnień i syntez, a w dalszej kolejności do przygotowania pełnych i wyczerpujących ocen, które mogą posłużyć do doskonalenia tych czynników determinujących jakość kształcenia.

Należy także dodać, że stopień formalizacji zadań, przybierający postać procedur administracyjnych, jest zbyt niski. Realizowane zadania dotyczące budowy kultury jakości na Wydziale Sztuk Pięknych są w dużym stopniu realizowane zwyczajowo i wpisują się w tradycję akademicką. Takie rozwiązania można uznać za satysfakcjonujące tylko w takim zakresie, w jakim dotyczą utrwalonych już zadań dotyczących poprawy jakości kształcenia. Zaakceptowanie bowiem, w tej formule realizacyjnej, wykonywanie tych funkcji WSZJK, które narzuca nowelizacja Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, jest trudne. Dla takich funkcji powinny zostać opracowane procedury, albo chociażby w sposób ramowy określone procedury ich realizacji, po to by z czasem, jako rutynowe i powtarzalne działania wpisały się i weszły na trwałe w tradycję akademicką.

Podczas spotkania z ZO PKA doktoranci stwierdzili, że poziom nauczania w wizytowanej jednostce w pełni umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia na oferowanych studiach III stopnia. Doktoranci pozytywnie oceniają stosowane kryteria i metody oceny

realizacji efektów kształcenia. Mają również możliwość prezentowania swoich uwag na ten temat bezpośrednio osobom prowadzącym zajęcia na studiach doktoranckich.

Informacje dotyczące osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia na studiach doktoranckich zbierane są za pośrednictwem:

- wyników zaliczeń poszczególnych przedmiotów z programu studiów doktoranckich,
- arkusza oceny doktoranta składanego do Kierownika Studiów Doktoranckich z danego zakresu na koniec każdego semestru (ocenie podlega działalność artystyczna, działalność dydaktyczna, działalność organizacyjna doktoranta oraz postępy w przygotowaniu pracy doktorskiej),
- rocznej karty osiągnięć doktoranta,
- opinii opiekuna naukowego/promotora o doktorancie,
- seminarium promotorskiego.

Powyższe dane są następnie analizowane przez Kierownika Studiów Doktoranckich z danego zakresu.

b) udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia,

Ocena udziału pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia na studiach doktoranckich wypada pozytywnie. Z rozmowy ZO PKA z przedstawicielami jednostki oraz doktorantami wynika, że kształcenie na studiach, w tym także doktoranckich, odbywa się przy ścisłej kooperacji z podmiotami zewnętrznymi (Wojewódzkim Konserwatorem Zabytku, Muzeum Okręgowym w Toruniu, Firmą konserwatorską, Agencją rozwoju regionalnego, Agencją reklamową czy Galerią i Ośrodkiem Plastycznej Twórczości Dziecka), a programy badawcze tworzone są pod kątem potrzeb interesariuszy zewnętrznych. Przedstawiciele rynku pracy oraz potencjalni pracodawcy biorą udział w określaniu i ocenie efektów kształcenia na prowadzonych w wizytowanej jednostce studiach doktoranckich, m.in. poprzez umożliwianie wystaw wyróżnionych dyplomów.

Aby skonsolidować i usprawnić działania w powyższym zakresie, na Wydziale powołano Zespół ds. współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w składzie którego znajduje się reprezentant doktorantów, studentów oraz Kierownik Studiów Doktoranckich z zakresu sztuki plastycznej, który jednocześnie jest członkiem Rady Programowej Centrum Sztuki Współczesnej (CSW) – jednej z najnowszych przestrzeni dedykowanych w całości sztuce współczesnej w Polsce. Dzięki temu doktoranci Wydziału mieli możliwość wzięcia udziału w PRZEprojekcie – dużym przedsięwzięciu, który stwarza warunki do interdyscyplinarnej współpracy, również z przedstawicielami rynku pracy.

Podczas spotkania studentów z Zespołem Oceniającym przedstawiono przykłady przemodelowania planu i programu studiów na specjalności „konserwatorstwo”, będącego efektem serii indywidualnych zgłoszeń ze strony studentów o unowocześnienie oferty dydaktycznej i poszerzenie materiału o wykorzystanie programów specjalistycznych z dziedziny CAD. W opinii studentów Jednostka w sposób zadowalający reaguje na potrzeby studentów artykułowane w zakresie punktu, przy czym nie dokonuje analizy zasadności i zadowolenia z przeprowadzanych zmian.

Dotychczas przedstawiciele rynku pracy nie uczestniczyli wprost w określaniu efektów kształcenia. Podczas spotkania, z przedstawicielami pracodawców nikt z uczestników nie zareagował na pytanie czy spotkali się z efektami kształcenia, co może sugerować, że takie efekty powstały bez szerokiej konsultacji z otoczeniem. Widoczne to było także w formułowanych przez nich uwagach co do braków kompetencyjnych niektórych

absolwentów (głównie w zakresie umiejętności pracy w grupie). Z drugiej jednak strony ci sami przedstawiciele pracodawców podkreślali, że w indywidualnych kontaktach z przedstawicielami jednostki zwracali, i zwracają, uwagę na pewne braki absolwentów, jednak nie odbywało się to dotychczas w sposób sformalizowany. Warto w tym momencie zauważyć, że pracodawcy nie mieli wiedzy o tym co się dzieje ze zgłaszanymi przez nich uwagami, jednak z informacji pozyskanych podczas spotkania z władzami dziekańskimi i zespołami ds. jakości kształcenia i ds. relacji z otoczeniem ustalono, że jednostka często reagowała na uwagi, które były zgłaszane (np. umożliwiając studentom korzystanie ze szkoleń w zakresie kompetencji komunikacji, czy przedsiębiorczości). Warto zatem sformalizować proces współpracy jednostki z otoczeniem, aby chociaż zapewnić właściwy przepływ informacji, jak również po to, by niezależnie od osób wypełniających określone funkcje zarządcze na wydziale, czy realizujących określone przedmioty, uwagi przedstawicieli otoczenia były ich ewentualnym następcom znane i w miarę możliwości uwzględniane, co mogłoby podnieść jakość kształcenia.

Należy podkreślić, że absolwenci kierunku:

- Ochrona Dóbr Kultury, specjalizacja konserwatorstwo – uzyskują uprawnienia do prowadzenia badań architektonicznych,
- Konserwacja i Restauracja Dziej Sztuki, specjalizacje: konserwacji i restauracji malarstwa i rzeźby drewnianej polichromowanej, konserwacja i restauracja papieru i skóry, konserwacja i restauracja rzeźby kamiennej i elementów architektonicznych – uzyskują uprawnienia do prac konserwatorskich oraz badań konserwatorskich.

Poprzez umożliwienie uzyskania stosownych uprawnień zawodowych przez organizacje zawodowe wpływ przedstawicieli rynku pracy na efekty kształcenia w tym obszarze jest wyraźny.

Należy także zauważyć, że pracodawcy mają wpływ na określanie efektów kształcenia inspirując do powoływania nowych specjalności, w ten sposób przybliżając swoje oczekiwania wobec wiedzy i umiejętności absolwentów do praktyki zawodowej. Przykładem może być wniosek o utworzenie specjalności „Rzeźba dla potrzeb konserwacji dzieł sztuki”.

c) monitorowanie losów absolwentów w celu oceny efektów kształcenia na rynku pracy,

Ustawa z dnia 18 marca 2011 roku o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, obowiązująca od 1 października 2011 roku wprowadziła obowiązek monitorowania ścieżek karier zawodowych absolwentów przez uczelnie wyższe. Ustawodawca określił termin realizacji badań, ale nie doprecyzował metodologii przedmiotowych badań.

Monitorowaniem i oceną efektów kształcenia na rynku pracy zajmuje się „Biuro Karier UMK. Działa ono od roku 1993. Prowadzi badania również na rzecz Wydziału Sztuk Pięknych. Będące do wglądu Zespołu Wizytującego opracowanie pt. „Badanie losów absolwentów UMK rocznik 2011 – opis miejsca pracy. Wydział Sztuk Pięknych” stanowi interesującą analizę prowadzonych przez tę jednostkę form kształcenia. Zawiera istotne poznawczo dane, które powinny być dalej uzupełniane i przetwarzane także w zakresie oceny pozyskanych w ten sposób informacji. Prowadzone przez Biuro Karier działania powinny również w większym stopniu uwzględniać jego specyfikę oraz potrzeby. Można to uznać za ważną rekomendację, której adresatem jest ta jednostka organizacyjna Uniwersytetu.

Analiza zaangażowania samych studentów w proces monitorowania losów absolwentów nie znajduje potwierdzenia w opiniach władz Wydziału. Władze te, jak to wynika z pozyskanych w toku wizytacji informacji, preferują nieformalne kontakty z absolwentami i rezygnują z

włączania w ten proces samych studentów. Rozwiązanie takie jeszcze kilka lat temu uznać by można za satysfakcjonujące. Jednak obecnie jest niewystarczające i powinno być uzupełnione możliwie szeroko zakrojonymi działaniami, prowadzonymi także przez studentów, których celem byłoby pozyskiwanie istotnych informacji od absolwentów odnośnie ich opinii, ale także wyrażanych przez nich ocen na temat realizowanych programów studiów.

Jako rekomendację proponuje się wykorzystanie bardziej sformalizowanych form monitorowania i oceny efektów kształcenia na rynku pracy i losów absolwentów, które mogą umożliwić pełną realizację wymogów Ustawy. Takie przedsięwzięcia powinny być przedmiotem troski władz Wydziału i muszą zostać podjęte w najbliższym czasie.

Podejmując ten wątek należy zwrócić uwagę na trzy elementy, określające zarówno obecny stan jak i rozwiązania składające się na działania które służą monitorowaniu losów absolwentów w celu badania zbieżności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy. Po pierwsze, to brak regulacji wewnętrznych pozwalających na wyższe niż tylko częściowe spełnienie warunków oceny w zakresie tego kryterium. Po drugie, należy zauważyć kilka dobrych praktyk i rozwiązań obecnie funkcjonujących w Jednostce, które powinny być rozwijane dalej oraz powinny znaleźć odzwierciedlenie w przepisach wewnętrznych. Po trzecie, należy podkreślić i docenić rolę Biura Karier UMK dotyczących badania losów absolwentów.

W zakresie samego monitoringu losów absolwentów rekomendowane jest wykorzystanie sprawdzonych praktyk realizowanych przez inne uczelnie (np. Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Jagielloński), które prowadzą aktualnie monitoring losów absolwentów, a przynajmniej wykorzystanie doświadczeń innych uczelni w procesie konceptualizacji i opracowania metodologii badań.

Najczęściej badania losów absolwentów są prowadzone techniką CAWI (ankieta internetowa), a ich celem jest uzyskanie odpowiedzi na pytanie jak absolwenci uczelni radzą sobie na rynku pracy w kontekście uzyskanego wykształcenia, uzyskanie charakterystyk ich aktywności edukacyjnej i zawodowej oraz zarysowanie sylwetki absolwenta w zakresie umiejętności, mobilności na rynku pracy (zawodowej i przestrzennej), aspiracji i celów zawodowych. Studenci muszą wyrazić zgodę na udział w badaniach i w okresie od kilku miesięcy do około roku od ukończenia studiów wysyłany jest do nich drogą elektroniczną kwestionariusz ankiety z pytaniami. Należy jednak zwrócić uwagę na potrzebę precyzyjnego i jasno zdefiniowanego opisu tej procedury w wewnętrznych przepisach (np. na stopień uzyskanych zwrotów ankiet może mieć wpływ to, czy dane kontaktowe oraz zgoda na wzięcie udziału w badaniu były pozyskane poprzez wysłanie listu na adres zamieszkania respondenta już po zakończeniu przez niego studiów, czy też pozyskane od studenta bezpośrednio jeszcze w trakcie studiowania).

Niezależnie od zarysowanych powyżej tylko propozycji działań, uzasadnione wydaje się także rozważenie poszerzenia zakresu działalności Biura Karier UMK o badanie pracodawców, studentów oraz pracowników administracji Wydziału.

Aby uzyskać bardziej pogłębione i precyzyjne dane oraz w dokładniejszy i pełniejszy sposób osiągnąć założone cele badawcze, rekomendowane jest także rozważenie możliwości uzupełnienia procedury badawczej o badania jakościowe (np. zogniskowany wywiad grupowy) oraz włączenie do badań także samych pracodawców. Dzięki temu możliwe będzie także uzyskanie danych (choćby jakościowych) na temat absolwentów poszczególnych wydziałów.

W dużym stopniu wpływ na stan i zakres monitorowania losów absolwentów w celu badania zbieżności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy, będzie miała świadomość władz Uczelni oraz władz Wydziału. Władze powinny zrozumieć

uwarunkowania i docenić konieczność współpracy z podmiotami funkcjonującymi na rynku pracy.

Studenci nie są włączeni w systemowe badanie losów absolwentów i ich zadowolenia z uzyskanych efektów kształcenia dla rynku pracy. Władze Wydziału w głównej mierze polegają na nieformalnych kontaktach studentów z ich kolegami z poprzednich roczników studiów i zgłaszanie stosownych uwag bezpośrednio, bądź za pośrednictwem swoich przedstawicieli w organach Wydziału. Zastosowane rozwiązanie jest niewystarczające, gdyż nie pozwala na systematyczne zbieranie opinii.

d) monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia,

Z informacji pozyskanych w toku wizytacji wynika, że realizacja zadań dotycząca monitorowania i aktualizacji programów i planów studiów jest realizowane poprzez Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Programów Kształcenia. Te dwa zespoły zajmują się monitoringiem efektów kształcenia oraz programów i planów studiów. Należy jednak odnotować, że udział w tych zespołach interesariuszy wewnętrznych, zwłaszcza studentów jest tylko formalny. Identyfikuje się brak programowo określonych obowiązków studentów, którzy byłiby partnerami w procesie analizy, oceny i doskonalenia programów i planów studiów.

Z rozmowy przeprowadzonej z doktorantami wynika, że aktualny program i plan studiów doktoranckich jest dla nich odpowiedni. Obecnie doktoranci studiuje według programu, który obowiązuje od zeszłego roku akademickiego. W bieżącym roku akademickim na Wydziale zostały powołane Komisje ds. Studiów Doktoranckich: w zakresie sztuk pięknych oraz w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki, których zadaniem jest opracowanie programu i ramowego planu studiów doktoranckich na podstawie KRK. W ww. Komisjach znajdują się również przedstawiciele doktorantów. Z rozmowy z doktorantami wynika, że mają oni wpływ na prace Komisji. Dotychczasowe działania mające na celu poprawę jakości planów studiów doktoranckich miały charakter nieformalny - uwagi dotyczące oferowanych przedmiotów mogli zgłaszać bezpośrednio do Kierownika Studiów Doktoranckich w danym zakresie, który następnie podejmował działania korygujące.

e) ocenę zasad oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy oraz weryfikację efektów ich kształcenia,

Weryfikacja sposobu oceniania studentów jest realizowana w formie tradycyjnych analiz wyników sesji. Są one prowadzone, z reguły przez niektóre podstawowe jednostki organizacyjne Wydziału, w formule klasycznych badań i ocen, marginalizując wynikające stąd wnioski, które powinny służyć eliminacji zjawisk patologicznych a Także doskonaleniu jakości kształcenia.

Celowe wydaje się rozważenie ich dopełnienia analizami porównawczymi wyników ocen i zawartości informacyjnej sylabusów przedmiotów czy ich modułów. Treść sylabusów poszczególnych przedmiotów niesie w sobie duży potencjał w zakresie nie prowadzonych wcześniej analiz i ocen postępów studentów. Dotyczy to zwłaszcza skuteczności stosowanych metod prowadzenia zajęć i realizacji efektów kształcenia w kontekście uzyskanych ocen studenckich.

Interesującym źródłem informacji w tym zakresie są także badania ankietowego, przygotowywanego i realizowanego przez władze Uczelni. Brak jest jednak takich czy podobnych działań, które byłyby prowadzone przez władze Wydziału i wyrażały jego

specyficzne potrzeby. Identyfikuje się brak wypracowanych reguł odwoływania się do opinii studentów czy doktorantów. Weryfikacja przez te grupy interesariuszy efektów kształcenia nie jest realizowana.

Pozytywnie można ocenić fakt, że pomimo braku procedur dotyczących oceny zasad oceniania studentów i doktorantów oraz weryfikacji efektów ich kształcenia, nieformalne działania podejmowane w tym zakresie należy ocenić jako skuteczne.

Z rozmowy z doktorantami wynika, że dotychczas stosowane zasady są dla nich odpowiednie. Zasady oceniania oraz weryfikacji efektów kształcenia na studiach III stopnia są określone w Ogólnouczelnianym Regulaminie studiów doktoranckich Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dodatkowo dla doktorantów organizowane są spotkania informacyjno-organizacyjne z Kierownikiem Studiów Doktoranckich z danego zakresu, na którym są oni informowani m.in. o toku studiów oraz sposobach weryfikacji efektów kształcenia. Zasady zaliczania przedmiotów objętych programem studiów doktoranckich podawane są na pierwszych zajęciach przez prowadzących oraz indywidualizowane do potrzeb doktorantów.

f) ocenę jakości kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia, w tym także przez studentów, doktorantów i słuchaczy, oraz realizowanej polityki kadrowej,

Badanie opinii o jakości kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęcia na Wydziale Sztuki sprowadza się wyłącznie do badań ankietowych realizowanych przez studentów. Wypełniane przez studentów ankiety nie mogą jednak stanowić jedyne źródła informacji. Powodem takiej opinii są nieliczne grupy i relatywnie mała liczba badanych. Może to skutkować niereprezentatywnością uzyskanych wyników. Inne zgłaszane przez studentów uwagi związane były z podnoszonymi przez nich obawami co do braku anonimowości badań. Bardzo małe grupy i niewielka ilość biorących udział w badaniu rodzi podejrzenie o łatwe ustalenia autora określonej opinii. Może to prowadzić do przedstawiania nie zawsze obiektywnych i prawdziwych sądów. Inną słabą stroną takich ocen jest brak informacji o wynikach prowadzonych ocen. Sprzężenie zwrotne, które wiąże odpowiadających studentów ze skutkami wyrażanych przez nich opinii, jest kluczowym warunkiem skuteczności pozyskania informacji o jakości kadry nauczającej od studentów. Z rozmowy z doktorantami wynika, że ankieta powinna być przygotowana pod kątem studiów doktoranckich oraz specyfiki prowadzonych studiów III stopnia. Wydział powinien rozważyć przygotowanie odpowiedniej ankiety. Z analizy przedłożonej w trakcie wizytacji dokumentacji nie wynika, by Wydział prowadził spójną politykę kadrową, która zmierzałaby do doboru i weryfikacji kadry z punktu widzenia realizacji deklarowanych efektów kształcenia.

Niemnie jednak z rozmowy ze studentami, słuchaczami i doktorantami wynika, że dobrze oceniają jakość kadry prowadzącej oraz wspierającej proces kształcenia na Wydziale. Doceniają ich doświadczenie, dorobek artystyczny, profesjonalizm oraz zaangażowanie w proces dydaktyczny.

g) ocenę poziomu naukowego jednostki,

Badania naukowe prowadzone przez pracowników Wydziału Sztuk Pięknych zbieżne są z obszarem wiedzy, do którego zostały przyporządkowane prowadzone przez Wydział studia. Aktywność naukowa pracowników jednostek organizacyjnych Wydziału Sztuk Pięknych jest duża, a poziom działalności naukowej w zakresie obszarów wiedzy, w których prowadzone jest kształcenia, uznać należy za bardzo satysfakcjonujący. Ocena poziomu

naukowego jednostki, przeprowadzona na podstawie obserwacji oraz rozmowy z doktorantami, wypada pozytywnie.

Kluczowy problem, który władze Wydziału muszą podjąć powinno być jeszcze pełniejsze uspołnienie obszarów prowadzonych badań naukowych z realizowanymi obecnie oraz planowanym do podjęcia w przyszłości kierunkami kształcenia. Umożliwi to osiągnięcie synergii wyników badań naukowych z określonymi w strategii kierunkami rozwoju oferty dydaktycznej. Nieodzownym instrumentem, który stworzyć powinny władze Wydziału powinien być stosowany w sposób ciągły mechanizm korygowania oferty dydaktycznej wraz z rozwojem badań naukowych.

h) ocenę zasobów materialnych, w tym infrastrukturę dydaktyczną i naukową, a także środki wsparcia dla studentów,

Ocena posiadanych przez Wydział zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej nie wypada jednoznacznie pozytywnie. Liczne, rozproszone obiekty nie dają możliwości efektywnego wykorzystania będącej w dyspozycji Wydziału powierzchni. Brak jest choćby dyskusji nad uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i ich wpływu na jakość kształcenia. Celowe wydaje się podjęcie działań, i to w nieodległej przyszłości, nad określeniem koncepcji rozwoju infrastruktury dydaktycznej i naukowej Wydziału, i stworzenie programu wykorzystania zasobów materialnych, podporządkowanego realizowanym oraz projektowanym planom kształcenia. Program taki, mający postać strategii funkcjonalnej, powinien być wpisany w strategię doskonalenia jakości kształcenia, a ta w strategię rozwoju Wydziału Sztuk Pięknych.

Nie odnotowano również przypadków, w których studenci i doktoranci byłiby podmiotami oceniającymi infrastrukturę dydaktyczną, naukową i socjalną Wydziału. Nieodzowne jest zatem, opracowanie zasad monitoringu zasobów bazy dydaktycznej Wydziału i przyjęcie takiej formuły organizacyjnej, która by umożliwiała ich pełne uczestnictwo nie tylko w jej ocenie, ale także doskonaleniu. Z inicjatywy organów wydziałowych samorządu studenckiego przeprowadzona została ankieta wśród studentów, której wyniki zostały następnie przedłożone Władzom Wydziału do wykorzystania przy planowaniu kolejnych remontów Jednostki.

W opinii doktorantów Wydział nie dysponuje zapleczem lokalowym oraz dydaktycznym na satysfakcjonującym ich poziomie (nie wszystkie sale naukowo – dydaktyczne są wyposażone w projektory, komputery czy odpowiednie oświetlenie). Obsługą administracyjną doktorantów zajmuje się wyznaczona do tego pracowniczka Dziekanatu, do której mogą kierować pytania związane z pomocą administracyjną, prawną czy socjalną. Z rozmowy z doktorantami wynika, że zawsze mogą liczyć na odpowiednie wsparcie w tym zakresie.

Doktoranci zwrócili jednak uwagę na fakt, że Wydział powinien zwiększyć wsparcie finansowe, w związku z tym rekomenduje się aby procedury WSZJK uwzględniały ocenę zasobów materialnych oraz infrastruktury naukowo – dydaktycznej.

i) funkcjonowanie systemu informacyjnego, tj. sposobu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnieniu jakości kształcenia,

Z dostępnych Zespołowi Wizytującemu informacji wynika jednoznacznie, że Wydział nie wypracował mechanizmów i systemu udostępniania i wykorzystywania informacji o podejmowanych przedsięwzięciach w zakresie zapewnienia jakości kształcenia. Realizowane

są wyłącznie działania cząstkowe, które nie mają wymiaru kompleksowego, a których adresatem są głównie studenci.

Powyższe upoważnia do stwierdzenia, że na Wydziale brak jest jednolitego systemu informacyjnego, który scalałby w jedną spójną całość działania związane z gromadzeniem, przetwarzaniem i wykorzystywaniem informacji dotyczących zapewniania jakości kształcenia. Adresatem takich informacji powinni być zarówno interesariusze zewnętrzni jak i wewnętrzni.

Studenci, którzy uczestniczą w procesie ankietyzacji, mają ograniczony dostęp do pozyskanych w ten sposób informacji oraz, będących wynikiem ich analiz i ocen, skutków działań podejmowanych przez władze Wydziału. Nie biorą oni również udziału w samym procesie analizowania i oceny informacji oraz we współtworzeniu przedsięwzięć doskonalących jakość kształcenia. Chcąc zachować dotychczasową formę badania opinii studenckiej trzeba ją dalej doskonalić. Należy przede wszystkim szerzej upubliczniać nie tylko sam fakt prowadzenia takich badań, ale przede wszystkim jego wyniki.

Podczas spotkania z ZO PKA doktoranci stwierdzili, że system informacyjny dotyczący czynników mających wpływ na jakość kształcenia, nie zawsze działa sprawnie. Zastrzeżenia doktorantów budzi dedykowana im strona internetowa oraz zbyt późne informowanie ich o terminie otwarcia przewodu doktorskiego. Z rozmowy z doktorantami wynika, że na Wydziale nie funkcjonują narzędzia badające ich opinię w zakresie polityki informacyjnej.

Za istotną rekomendację w tym zakresie należy uznać stworzenie systemu informacyjnego obejmującego zbieranie, analizowanie i przetwarzanie informacji związanych z zapewnieniem jakości kształcenia.

- j) publiczny dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów,*

Dostęp studentów do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów nie jest powszechny i ma charakter tradycyjny. Studenci pozyskują informację o zakładanych efektach kształcenia na pierwszych zajęciach. Nie jest to jednak standard. Informacje te nie zawsze są zgodne z formułą opisu efektów wg KRK. Nie zawsze również odpowiadają faktycznie realizowanym treściom kształcenia czy uzyskiwanymi przez w toku zajęć efektami.

Ocena publicznego dostępu doktorantów do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów nie jest przedmiotem badań WSZJK. Z rozmowy z doktorantami wynika, że pojawiają się w tym zakresie niedociągnięcia.

Informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, organów podejmujących decyzje w sprawie studiów doktoranckich, prawach i obowiązkach uczestnika studiów doktoranckich, organizacji studiów, opiece naukowej oraz przebiegu studiów doktoranckich znajdują się w Ogólnouczelnianym Regulaminie studiów doktoranckich, na stronie internetowej Wydziału i sylabusów przedmiotów w systemie USOS. Dodatkowo dla doktorantów organizowane są spotkania informacyjno-organizacyjne z Kierownikiem Studiów Doktoranckich z danego zakresu. Doktoranci mają również założone konta poczty elektronicznej w domenie adresowej Uczelni.

Z rozmowy z doktorantami wynika jednak, że dostępność ww. informacji nie jest dla nich odpowiednia. Według ich opinii strona internetowa Wydziału dotycząca studiów doktoranckich jest za mało przejrzysta i brakuje na niej aktualności.

Mimo iż w sposób formalny procedury WSZJK nie obejmują zapobiegania zjawiskom konfliktowym, należy uznać, że podejmowane przez Jednostkę działania służące zapewnianiu jakości skutkują brakiem takich sytuacji, co potwierdzili podczas spotkania z ZO PKA doktoranci

3). Ocena efektywności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w badaniu przez jednostkę jakości kształcenia prowadzonego na poszczególnych kierunkach studiów, studiach doktoranckich i podyplomowych, przeprowadzania weryfikacji i oceny działań naprawczych.

Z analizy kompleksowego oglądu funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia można stwierdzić, że Wydział nie podejmuje kompleksowych badań dotyczących określenia jego efektywności, nie przeprowadza również weryfikacji i oceny działań naprawczych. Identyfikuje się wszakże przypadki przedsięwzięć o takim charakterze, realizowane przez poszczególne Zakłady, są one jednak fragmentaryczne, i nie mają cech systematyczności.

Analizując Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia należy zauważyć, że ocena efektywności tego systemu należy do jego słabych stron. Stosowana obecnie formuła oceny efektywności systemu, sprowadzona wyłącznie do sprawdzania wdrażania rekomendacji, nie jest satysfakcjonująca. Potwierdza ona tylko, że ten składnik systemu znajduje się obecnie w stadium początkowym jego wprowadzania. Ocena efektywności WSZJK nie ma nie tylko powszechnego wykorzystania, ale i jej zakres jest wąski, bo dotyczy wyłącznie pewnych składników systemu. Stąd tylko częściowa ocena tego kryterium oceny Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. To jest ten obszar budowania kultury jakości, na który władze Wydziału powinny zwrócić szczególną uwagę.

Mimo że Wydział nie posiada wypracowanych procedur mających na celu systematyczną ocenę i poprawę efektywności wewnętrznego systemu zapewniania jakości, stwierdzono iż udział studentów w organach Wydziałowych przynosi wymierne efekty i prowadzi do poprawy współczynnika zwrotu zasięgniętych opinii. Studenci podkreślają również, iż zdecydowana większość działań projakościowych na Wydziale odbywa się „poza protokołem” i wynika ona ze specyfiki małego Wydziału. Studenci największą poprawę w jakości kształcenia odczuwają za sprawą zmiany kadry zarządzającej Jednostki, która dostrzega korzyści wynikające ze współpracy z aktywnym studenckim Wydziałem.

Załącznik nr 4 Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Oceniając akty normatywne konstytuujące funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia należy stwierdzić, że system ten w podstawowym zakresie przedmiotowym został opracowany. Należy jednocześnie dodać, że stopień identyfikacji składników tworzących wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, które konkretyzują się w sformułowanych przez Uniwersytet i Wydział aktach normatywnych, nie tworzy spójnej całości. Potwierdza to analiza i ocena aspektów funkcjonalnego, czynnościowego, strukturalnego i instrumentalnego. Silniejszymi stronami systemu są zadania określone i wyznaczone do wykonania przez WSZJK oraz rozwiązania organizacyjne składające się na jego aspekt strukturalny. Za słabą stronę systemu uznać należy niedostatek w zakresie aspektu czynnościowego (procedur mających realizować wskazane przez system funkcje) oraz najslabszego aspektu instrumentalnego, obejmujące metody i techniki umożliwiające wykonywanie jego funkcji.

2) Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia identyfikowany na Wydziale Sztuk Pięknych nie ma cech kompleksowości. System ten nie obejmuje wszystkich składników i niektórych czynników, które mają wpływ na jakość kształcenia. Dotyczy bowiem studiów I, II stopnia oraz studiów podyplomowych. Można stwierdzić, że wszystkie one charakteryzują się podobnym stopniem zaawansowania. Respektują podstawowe zasady opisu efektów kształcenia według Krajowych Ram Kwalifikacji, ale brak jest odpowiadających im metod weryfikacji efektów kształcenia określających bezpośredni nakład pracy studenta. Nie obejmuje jednak studiów III stopnia.

Mankamentem WSZJK, obok wskazanych powyżej, jest fakt, że choć uwzględnia on najistotniejsze czynniki determinujące jakość kształcenia, to prowadzone przez Zakłady działania w tym zakresie nie mają charakteru systematycznych i całościowych.

Nie syntetyzuje się wyników cząstkowych. Uzyskiwane w ten sposób informacje, nie stanowią, a mogą stanowić, dla władz Wydziału dobrej podstawy do uogólnień i syntez, a w dalszej kolejności do przygotowania pełnych i wyczerpujących ocen, które powinny posłużyć do doskonalenia tych czynników determinujących jakość kształcenia.

Należy także dodać, że stopień formalizacji zadań, przybierający postać procedur administracyjnych, jest zbyt nikły. Realizowane zadania dotyczące budowy kultury jakości na Wydziale Sztuk Pięknych są w dużym stopniu realizowane zwyczajowo i wpisują się w tradycję akademicką typową dla Wydziałów Artystycznych. Takie rozwiązania można uznać za satysfakcjonujące tylko w takim zakresie, w jakim dotyczą utrwalonych już zadań dotyczących poprawy jakości kształcenia. Trudne jest bowiem zaakceptowanie, w tej formule realizacyjnej, wykonywanie tych funkcji WSZJK, które narzuca nowelizacja Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. Dla takich funkcji powinny zostać opracowane procedury, albo choć określone w sposób ramowy sposoby ich realizacji, po to by z czasem, jako rutynowe i powtarzalne działania wpisały się i weszły na trwałe w tradycję akademicką. Sugeruje się, aby dalsze prace Komisji obejmowały również przygotowanie procedur mających na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia także na studiach III stopnia.

3) Wydział nie podejmuje kompleksowych i wyczerpujących badań dotyczących określenia efektywności Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Brak również w pełni wykształconych mechanizmów doskonalenia stwierdzonych niesprawności, a tym bardziej weryfikacji i oceny skuteczności działań naprawczych.

3. Spójność stosowanego w jednostce opisu celów i efektów kształcenia na oferowanych studiach doktoranckich i podyplomowych oraz sprawność i wiarygodność systemu weryfikującego i potwierdzającego ich osiągnięcie.

- 1) Jednostka w wyniku kształcenia na studiach doktoranckich, zapewnia uzyskanie efektów kształcenia właściwych dla obszaru badawczego, którego dotyczą oraz umożliwia uzyskanie stopnia naukowego doktora,**

Z uzyskanej na spotkaniu opinii doktorantów aktualny plan i program studiów doktoranckich realizowanych na Wydziale jest ich zdaniem odpowiedni. W rzetelny sposób przygotowuje doktorantów do działalności badawczej i twórczej, prowadzenia działalności dydaktycznej na poziomie akademickim oraz uzyskania stopnia doktora sztuki. Seminaria interdyscyplinarne przygotowują uczestników studiów doktoranckich do otwarcia przewodu doktorskiego. Doktoranci mają także możliwość porównania swojej sztuki na tle innych osób oraz konfrontacji swojej działalności i spostrzeżeń z pozostałymi artystami. Według opinii doktorantów spotkania osób zajmujących się różnymi dyscyplinami sztuki daje możliwość poznania odmiennych opinii, które mogą wpłynąć na kształt pracy doktorskiej.

Większość przedmiotów (wykłady specjalizacyjne, monograficzne) doktoranci mogą wybrać dostosowując ich treść i program do własnej pracy doktorskiej. Dzięki temu zajęcia są bardziej wykorzystane, rozwijają i kierują doktorantów ku dziedzinie ich zainteresowań.

W opinii doktorantów zajęcia z „Filozofii i estetyki”, „Historii sztuki nowoczesnej” oraz „Historii dyscypliny” powtarzają program ze studiów magisterskich i nie wpływają na rozwój intelektualny doktoranta, jednak przypominają treści, które mogą okazać się niezbędne podczas egzaminów zamykających przewód doktorski.

W dziedzinie „sztuki plastyczne” zostały wyodrębnione studia w dyscyplinie konserwacja i restauracja dzieł sztuki, w związku z czym część doktorantów w br. akademickim realizuje nowy plan studiów. Przeprowadzone dotychczas zajęcia doktoranci oceniają bardzo dobrze. Według opinii doktorantów realizowane zajęcia rozwijają i podnoszą ich kwalifikacje, jednocześnie nie powtarzając programu studiów magisterskich na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki. Wprowadzone przedmioty pozwalają ponadto zdobyć umiejętności do napisania rozprawy doktorskiej oraz przygotowują do ewentualnego podjęcia pracy dydaktycznej.

Według opinii doktorantów aktualny plan studiów jest dopasowany do harmonogramu studiów doktoranckich. Dobrym rozwiązaniem jest również umieszczenie na IV roku tylko prowadzenie zajęć dydaktycznych, co daje doktorantom więcej czasu na napisanie rozprawy doktorskiej, a tym samym jej obronę w terminie.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że w ramach seminarium doktoranckiego odbywają się spotkania autorskie doktorantów z polskimi artystami.

Aktualny program studiów doktoranckich stwarza możliwość zdobycia kwalifikacji w zakresie metod i technik prowadzenia zajęć dydaktycznych w postaci obowiązkowego 30 godzinowego Seminarium doktoranckiego, kończącego się zaliczeniem na stopień.

Obecnie na Wydziale trwają prace Komisji ds. Studiów Doktoranckich w zakresie sztuk pięknych oraz w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki, których zadaniem jest opracowanie programu i ramowego planu studiów doktoranckich na podstawie KRK.

Doktoranci wysoko oceniają kwalifikacje naukowe oraz naukowo-artystyczne kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęcia na studiach doktoranckich oraz sprawującej opiekę naukową nad doktorantami, a także są one zgodne z celami i efektami kształcenia na tych studiach.

Wizytowana jednostka ułatwia doktorantom udział w wystawach zbiorowych, pomaga w przygotowaniu wystaw indywidualnych oraz umożliwia przygotowanie publikacji naukowej. Z rozmowy z doktorantami wynika, że w tym aspekcie mogą oni liczyć na wsparcie merytoryczne swoich opiekunów naukowych/promotorów. W samym tylko 2012 roku doktoranci wzięli udział w aż 69 wystawach zbiorowych i przygotowali 23 wystawy indywidualne. Warto także podkreślić, że Wydział Sztuk Pięknych UMK ściśle współpracuje z Fundacją FreeArts, której inicjatorem był student Wydziału, aktualnie uczestnik studiów doktoranckich. Fundacja FreeArts poprzez organizowanie projektów artystycznych popularyzuje nowe idee kultury i sztuki współczesnej oraz promuje młodych artystów. Dzięki współpracy odbywają się m.in. wernisaże wystaw grafiki studentów i doktorantów Wydziału. Jednostka zapewnia także doktorantom udział w programach badawczych krajowych oraz międzynarodowych.

W programach i planach studiów doktoranckich założono 30 % punktów ECTS do wyboru. Moduły do wyboru skonstruowane są zarówno w ramach studiowanej dyscypliny, jak i poza nią – przy wykorzystaniu oferty Uniwersytetu oraz jednostki, rozszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje na poziomie 8 ramy kwalifikacji z dziedziny i obszaru.

We wszystkich programach studiów doktoranckich na WSzP zaplanowano obowiązkowy moduł kształcenia Nowoczesne techniki nauczania / Obsługa platformy Moodle / Tworzenie programów kształcenia na odległość, prowadzony przez Uniwersyteckie Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania. Ponadto, dla wypracowania i doskonalenia umiejętności dydaktycznych, doktoranci w ramach programu studiów, zobowiązani są do prowadzenia zajęć dydaktycznych: na pierwszym semestrze – w formie hospitacji / współprowadzenia, a od wyższych semestrów – samodzielnie, w wymiarze 180 godzin (w tym na cykl kształcenia zobowiązani są do wzięcia udziału w przynajmniej raz w praktykach terenowych, rozwijających kompetencje społeczne).

Wszystkie programy studiów są czteroletnie, 8-semestralne; przyjęto dla nich 60 p. ECTS.

2) jednostka zapewnia efekty kształcenia na studiach podyplomowych zgodne z wymaganiami organizacji zawodowych i pracodawców oraz umożliwiające nabycie uprawnień do wykonywania zawodu lub nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy,

Studia podyplomowe realizowane w jednostce nie umożliwiają nabycia uprawnień do wykonywania zawodu (Podyplomowe Studia Muzealne stanowią dla pracowników muzeów podstawę do ewentualnego awansu zawodowego, jednak nie są przepustką do wykonywania zawodu), pozwalają natomiast na nabycie umiejętności niezbędnych na rynku pracy, na aktualizację i pogłębienie wiedzy oraz na rozwój ogólny słuchaczy.

W trakcie spotkania z przedstawicielami pracodawców, czy absolwentami podkreślano, że absolwenci mają deficyt głównie w zakresie umiejętności pracy zespołowej, jednak w zakresie podstawowych kompetencji merytorycznych dominowały opinie o dobrym przygotowaniu do wykonywania zawodu.

Plan i program studiów podyplomowych, prowadzonych obecnie z zakresu *Zabytkoznawstwa i konserwatorstwa dziedzictwa architektonicznego* w jednostce, podzielony jest na siedem merytorycznych i „praktycznych” modułów kształcenia. Zawiera efekty kształcenia oraz przypisaną punktację ECTS. Plan i program oraz wprowadzenie modułów kształcenia wydają się być przemyślane pod kątem merytorycznym oraz pod kątem możliwości weryfikacji efektów kształcenia. Widoczna jest sekwencyjność modułów kształcenia, rozbitych na trzyletni cykl dydaktyczny, zakończony pracą z zakresu

dokumentacji pomiarowo-rysunkowej obiektu architektonicznego oraz egzaminem końcowym. W układaniu celów i efektów kształcenia oraz programu uczestniczyli interesariusze wewnętrzni, zewnętrzni oraz przedstawiciele pracodawców, którzy uczestniczą także w procesie kształcenia na studiach podyplomowych.

W prowadzenie dydaktyki na studiach podyplomowych z *Zabytkoznawstwa i konserwatorstwa dziedzictwa architektonicznego* zaangażowanych jest 22 nauczycieli akademickich, reprezentujących cztery dyscypliny naukowe z trzech obszarów kształcenia. W skład kadry dydaktycznej studiów podyplomowych z *Zabytkoznawstwa i konserwatorstwa dziedzictwa architektonicznego* wchodzi dwóch profesorów tytularnych, pięciu dr habilitowanych, trzynastu doktorów i dwóch nauczycieli akademickich z tytułem zawodowym magistra. W kadrze, prowadzącej zajęcia na w/w studiach podyplomowych, zaangażowani są także specjaliści spoza uczelni, jako bezpośredni interesariusze zewnętrzni. Struktura kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej na *Studiach podyplomowych zabytkoznawstwa i konserwatorstwa dziedzictwa architektonicznego* odzwierciedla **wielodyscyplinarny charakter kształcenia** konserwatorskiego w tym zakresie. W założeniach programowych tych studiów wyznaczono siedem podstawowych bloków tematycznych, które zawierają się w obszarze: sztuki, nauk humanistycznych, nauk przyrodniczych, a także w obszarze nauk technicznych. Tak skonstruowany program i dobrana kadra naukowo-dydaktyczna gwarantują realizację zakładanych efektów kształcenia.

3) wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania efektów kształcenia,

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia jest pośredni i niesformalizowany, choć ze względu na większy odsetek praktyków realizujących zajęcia dydaktyczne, udział ten jest nieco większy niż w przypadku efektów kształcenia na poziomie studiów wyższych. Zespół Oceniający zaleca powołanie komisji projakościowej z udziałem interesariuszy zewnętrznych, zapewniającej możliwość cyklicznej weryfikacji efektów kształcenia.

4) jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów odpowiada nakładowi pracy doktoranta i słuchacza, adekwatnemu do osiągniętych efektów kształcenia,

Zajęciom prowadzonym na studiach doktoranckich przypisane zostały punkty ECTS, które odzwierciedlają nakład pracy doktoranta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia. Informacje o ilości punktów ECTS przyznanych poszczególnym przedmiotom jest dostępna w systemie USOS.

Jak już wspomniano, na Wydziale trwają prace Komisji ds. Studiów Doktoranckich w zakresie sztuk pięknych oraz w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki, których zadaniem jest opracowanie programu i ramowego planu studiów doktoranckich na podstawie KRK oraz prace dotyczące aktualizacji systemu punktów ECTS. Według przedstawionego na dzień wizytacji projektu wymiar punktów dla całego toku studiów doktoranckich ma wynosić 60 punktów ECTS w semestrze.

Z rozmowy z doktorantami wynika, że dotychczas nie brali oni udziału w określaniu ww. punktacji dla studiów doktoranckich. Sugeruje się, żeby w prace dotyczące systemu punktów ECTS obowiązującego na studiach III stopnia włączyć doktorantów.

Rozmowa z doktorantami wykazała, że system punktów ECTS stwarza możliwość indywidualizowania procesu kształcenia na szczeblu międzywydziałowym, natomiast trudności pojawiają się w zaliczaniu przedmiotów na szczeblu międzynarodowym.

Plan i program studiów podyplomowych zawiera właściwie przypisaną punktację ECTS.

5) jednostka posiada wiarygodny, przejrzysty i powszechnie dostępny - zwłaszcza dla studentów, doktorantów i słuchaczy - system umożliwiający ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia:

Jednostka posiada System umożliwiający ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Dotyczy studiów I, II stopnia, i studiów podyplomowych. Można stwierdzić, że wszystkie one charakteryzują się podobnym stopniem zaawansowania, jeśli idzie o opis efektów kształcenia. Respektują one również podstawowe zasady opisu efektów kształcenia według Krajowych Ram Kwalifikacji.

Ocena zakładanych celów i efektów kształcenia oraz metody ich weryfikacji określone są w ogólnouczelnianym Regulaminie Studiów Doktoranckich .

Postępy w realizacji zakładanych efektów kształcenia doktorantów oceniane są przez Kierownika Studiów Doktoranckich na podstawie:

- wyników zaliczeń poszczególnych przedmiotów z programu studiów doktoranckich,
- arkusza oceny doktoranta składanego do Kierownika Studiów Doktoranckich z danego zakresu na koniec każdego semestru (ocenie podlega działalność artystyczna, działalność dydaktyczna, działalność organizacyjna doktoranta oraz postępy w przygotowaniu pracy doktorskiej),
- rocznej karty osiągnięć doktoranta,
- opinii opiekuna naukowego/promotora o doktorancie,
- seminarium promotorskiego

Seminarium promotorskie przeznaczone jest dla doktorantów IV roku studiów i ma na celu wyegzekwowanie od doktoranta całkowite rozliczenie się z 4-letniego procesu dydaktycznego. Prowadzone jest przez Promotora. Doktorant ma w obowiązku złożenie Promotorowi sprawozdania z zakończenia Studiów Doktoranckich z przewidywanym terminem zamknięcia przewodu doktorskiego. Po akceptacji Promotora sprawozdanie powinno być przesłane do Kierownika Studiów Doktoranckich a następnie przedstawione Komisji ds. Studiów Doktoranckich.

Jedną z metod weryfikacji zakładanych efektów kształcenia przedmiotów artystycznych są coroczne przeglądy Wystaw Sprawozdawczych, na których prezentowane są efekty przeprowadzonych w danym roku akademickim ćwiczeń na wszystkich tych przedmiotach. W przeglądzie biorą udział władze Wydziału, pracownicy oraz doktoranci prowadzący poszczególne zajęcia, wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz studenci. W ramach poszczególnych kierunków przeprowadzane są przy tej okazji wewnętrzne omówienia jakości realizacji procesu dydaktycznego.

Z rozmowy z doktorantami wynika, że stosowany w jednostce system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia jest dla nich dostępny a także wiarygodny i przejrzysty.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Wydział zapewnia doktorantom uzyskanie efektów kształcenia właściwych dla obszaru badawczego, w którym prowadzone są studia doktoranckie.
- 2) Jednostka zapewnia efekty kształcenia na studiach podyplomowych zgodnie z wymogami organizacji zawodowych i pracodawców.
- 3) Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia jest pośredni i niesformalizowany, choć ze względu na większy odsetek praktyków realizujących zajęcia dydaktyczne, udział ten jest nieco większy niż w przypadku efektów kształcenia na poziomie studiów wyższych.
- 4) Stosowany w jednostce system punktów ECTS umożliwia doktorantom oraz słuchaczom indywidualizowanie procesu kształcenia, w szczególności na szczeblu międzywydziałowym.
- 5) Wizytowana jednostka stosuje wiarygodny, przejrzysty oraz odpowiedni dla doktorantów system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.

4. Zasoby kadrowe, materialne i finansowe posiadane przez jednostkę dla realizacji zakładanych celów strategicznych i osiągnięcia efektów kształcenia

- 1) **Jednostka zapewnia kadre stosowną do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej oraz prowadzi politykę kadrową umożliwiającą rozwój kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracowników,**

W latach 2008 – 2012 jednym z istotnych działań pro-jakościowych władz Wydziału był rozwój kadry naukowo – dydaktycznej.

W ostatnich czterech latach nastąpił wzrost kwalifikacji kadry naukowo dydaktycznej zatrudnionej na Wydziale. Wzrosła liczba: profesorów tytularnych, z siedemnastu do dwudziestu dwóch; doktorów z pięćdziesięciu trzech do sześćdziesięciu jeden, natomiast zmalała liczba doktorów habilitowanych z trzydziestu sześciu do trzydziestu dwóch oraz liczba magistrów co uwarunkowane jest rozwojem kadry i zdobywaniem tytułów naukowych doktora i profesora.

Rada Wydziału decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów posiada obecnie uprawnienia do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk plastycznych, dyscyplinie sztuki piękne oraz dyscyplinie konserwacja i restauracja dzieł sztuki. Posiada również uprawnienia do przeprowadzania przewodów doktorskich w dziedzinie sztuki humanistyczne w dyscyplinie nauki o sztuce. W najbliższym czasie planowane jest odzyskanie uprawnień do nadawania stopni doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki humanistyczne w dyscyplinie nauki o sztuce. Prowadzenie Studiów Doktoranckich zwiększa możliwości promowania młodej kadry przez samodzielnych pracowników naukowo - dydaktycznych, więc utrzymanie uprawnień do nadawania stopnia doktora, jak również doktora habilitowanego oraz pozyskiwanie kolejnych uprawnień świadczą o prawidłowo prowadzonej polityce kadrowej. Wraz z rozwojem kadry troską Wydziału stała się potrzeba zatrudniania młodych pracowników naukowych co umożliwiając studia doktoranckie, utrudnione jest natomiast pozyskiwanie nowych etatów. Wydział ma świadomość pojawiającej się luki pokoleniowej i w ramach możliwości finansowych Uczelni planuje pozyskiwać etaty dla młodej kadry naukowej.

Wydział zapewnia kadre odpowiednią do potrzeb wynikających z szeroko zakrojonej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Wydział prowadzi hospitacje zajęć (po

dwie trzy w semestrze) w Zakładach, dotyczące młodszej kadry i doktorantów prowadzących zajęcia, a także tych osób, do których są wątpliwości po analizie ankiet studenckich. System wspierania kadry w Instytucie odbywa się głównie poprzez środki na badania własne. Środki na badania własne pozostają w gestii Rektora i są przez niego kierowane na finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych służących rozwojowi kadry naukowej oraz specjalności naukowych jednostki.

Wprowadzone zmiany w procedurach organizowania procesu dydaktycznego i jego opisu spowodowane dostosowaniem do Krajowych Ram Kwalifikacji, nie zakłóciło tego procesu.

Na Wydziale działają studenckie koła naukowe. Studenci włączają się w działalność naukową Wydziału. Propozycje naukowe i organizacyjne studentów są brane pod uwagę w pracach programowych i naukowych Wydziału. Studenci mają możliwość zdobywania wiedzy i rozwijania swoich umiejętności poprzez bardzo dobry kontakt z kadrami naukowymi Wydziału, której wysoki poziom podkreślali. Władze Dziekańskie oraz obsługa administracyjna Wydziału również zostały ocenione przez studentów pozytywnie.

Zajęcia dydaktyczne na studiach doktoranckich prowadzone są przez pracowników Wydziału i Uczelni. Wydział nie wyodrębnia osobnej kadry do prowadzenia zajęć tylko dla doktorantów. Według opinii doktorantów specjalności nauczycieli akademickich odpowiednio korespondują z obszarami wiedzy prowadzonych przez nich zajęć na studiach III stopnia. Z rozmowy z doktorantami wynika także, że dobrze oceniają oni poziom merytoryczny osób prowadzących zajęcia w ramach programu studiów doktoranckich.

Doktoranci oceniają jakość pracy kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęcia na studiach III stopnia za pomocą ogólnouczelnianej ankiety dostępnej w systemie USOS.

2) jednostka dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną dostosowaną do specyfiki oferowanych studiów, zapewniającą osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia,

Baza dydaktyczna Jednostki, szczególnie ogólna powierzchnia pomieszczeń dydaktycznych jest duża, jednakże mankamentem utrudniającym proces dydaktyczny jest jej rozproszenie, które podkreślone zostało również w raporcie samooceny w analizie SWOT, jako słaba strona Wydziału. W trakcie wizytacji trwały prace remontowe, jednakże prowadzone były w sposób nieutrudniający pracy dydaktycznej. Uczelnia za priorytetowe cele strategiczne uznaje: rozbudowę budynków przy ulicy Sienkiewicz na potrzeby Toruńskiego Centrum Konserwacji. Zostały już wykonane plany rozbudowy. Ważnym i pozytywnym elementem działań Wydziału w celu poprawy warunków jakości kształcenia jest troska o pozyskiwanie nowych pomieszczeń oraz środków na ich modernizację i przystosowanie do dydaktyki. W najbliższym czasie Wydział ma zamiar dostosować na potrzeby dydaktyki Instytutów, były sale gimnastyczne przy ul. Sieniewicza. Wydział pozyskał również w zamian za sprzedaż budynku przy ul. Żeglarskiej, budynek po studium wojskowym przy ul. Mickiewicza, który dostosowany został na potrzeby Zakładu Intermediów. Pracownie artystyczne są wyposażone w odpowiednie zaplecze do wykonywania prac artystycznych malarskich, rysunkowych, graficznych. I rzeźbiarskich oraz multimedialnych. Pracownie artystyczne Wydziału dostępne są również poza zajęciami dydaktycznymi codziennie do godz. 22:00; w weekendy od godz. 9:00 do 22:00, co pomaga w realizowaniu programu studenta w ramach pracy własnej. Ponadto Wydział dysponuje pracownikami specjalistycznymi grafiki (linorytu, wypukłodruku, sitodruku) oraz salą komputerową dla studentów specjalności projektowanie graficzne. Zakład Plastyki Intermedialnej dysponuje sprzętem multimedialnym oraz pracownią komputerową wraz z oprogramowaniem graficznym (m.in. pakiet Adobe, programy do obróbki filmów).

Zasoby Biblioteki Wydziału Sztuk Pięknych są odpowiednie do uzyskania zakładanych efektów kształcenia. Księgozbiór obecnie liczy 25.600 vol. książek i czasopism. Wszystkie dostępne w Bibliotece pozycje zostały opracowane i są dostępne online poprzez centralny katalog biblioteczny HORIZON. Ponadto studenci mogą korzystać z bardzo dobrze wyposażonej Biblioteki Głównej UMK. Studenci i kadra mają również rozszerzony dostęp o kolekcję Art & Science III (dzięki inicjatywie i aplikacji Wydziału Sztuk Pięknych) cennej dla procesu naukowo-dydaktycznego bazy JSTOR .

Liczba i jakość sprzętu komputerowego w wizytowanych laboratoriach jest wystarczająca. Sale wyposażone są w sprzęt multimedialny, jednakże sprzęt tego typu szybko się starzeje i jednostka stara się uzupełniać sprzęt, co nie jest łatwe. Studenci mają dostęp do komputerów i Internetu.

W opinii studentów infrastruktura dydaktyczna sprzyja realizacji procesu dydaktycznego, dostrzegają oni również starania władz Uczelni związane z inwestycjami na rzecz poprawy atrakcyjności budynków, w których mieści się Wydział.

3) polityka finansowa jednostki zapewnia stabilność jej rozwoju.

Polityka finansowa Wydziału zapewnia stabilność jej rozwoju w aspektach kadrowych, dydaktycznych i organizacyjnych. Środki na badania własne pozostają do dyspozycji Rektora i są przez Niego kierowane na finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych, służących rozwojowi kadry naukowej oraz specjalności naukowych jednostki. Wyżej wymienione środki Rektor dzieli na:

- granty Rektora UMK,
- granty pomostowe UMK,
- granty UMK,
- granty na wyjazdy zagraniczne młodych pracowników naukowych,
- stypendia na pisanie monografii,
- jednorazową dotację dla wydziałów.

Pozyskiwanie omawianych środków odbywa się na zasadzie konkursu z wyłączeniem jednorazowej dotacji dla Wydziałów.

Studenci studiów doktoranckich od pierwszego roku mogą ubiegać się o: stypendium projakościowe, stypendium doktoranckie, stypendium socjalne, stypendium socjalne dla niepełnosprawnych, stypendium dla najlepszych doktorantów oraz zapomogi. Poza systemem stypendialnym Uniwersytetu doktoranci korzystają też z innych możliwości dofinansowania, jak: stypendium Ministra NiSzW za wybitne osiągnięcia dla doktorantów oraz stypendium „Krok w przyszłość” w ramach programu UE Kapitał Ludzki, prowadzonego przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego W br. akademickim dwie studentki z kierunku grafika otrzymały Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, co potwierdza działania projakościowe na Wydziale.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka dysponuje znakomitą kadrą dydaktyczną posiadającą bogaty dorobek artystyczny, naukowy i dydaktyczny tym samym zapewnia wszystkie potrzeby z

prowadzenia działalności statutowej. Wydział Sztuk Pięknych prowadzi politykę kadrową sprzyjającą rozwojowi kwalifikacji naukowych i dydaktycznych wszystkich pracowników. Wraz z rozwojem kadry troską Wydziału stała się potrzeba zatrudniania młodych pracowników naukowych co umożliwiają studia doktoranckie, utrudnione jest natomiast pozyskiwanie nowych etatów. Specjalności nauczycieli akademickich odpowiednio korespondują z obszarami wiedzy prowadzonych przez nich zajęć na studiach I, II i III stopnia, a także na studiach podyplomowych.

2) Infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest dostosowana do profilu i rozmiarów kształcenia. Dostęp do Biblioteki (wraz z systemem informatycznej rejestracji „ProLib”) odpowiada zapotrzebowaniu całej społeczności akademickiej w tym doktorantom.

3) Polityka finansowa Wydziału zapewni stabilny rozwój Jednostki i wspiera działania projakościowe.

5. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarach , dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi studiami, a wyniki tych badań oraz najnowsze osiągnięcia nauki w danym obszarze wykorzystuje w procesie kształcenia. Jednostka stwarza doktorantom warunki do prowadzenia samodzielnych badań naukowych, a studentom umożliwia udział w badaniach przez nią prowadzonych.

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarach , dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi studiami w oparciu o znakomitą kadrę naukowo-dydaktyczną, a wyniki tych badań oraz najnowsze osiągnięcia nauki w danym obszarze wykorzystuje w procesie kształcenia. Jednostka cieszy się zasłużoną opinią ważnych ośrodków w kraju i zagranicą. Jednostka umożliwia studentom udział w badaniach naukowych na Wydziale. W opinii studentów obecnych podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, Jednostka powinna zintensyfikować starania w kierunku informowania, i tym samym aktywizacji studentów, do udziału w badaniach refnansowanych. Studenci mają świadomość, iż kluczowym problemem jest słabe finansowanie Wydziału. Studenci projekty badawcze najczęściej prowadzą poprzez koła naukowe. Studenci kierunku „ochrona dóbr kultury” zaznaczyli również, iż organizując wyjazdy naukowe związane ze studiowanym kierunkiem, otrzymują wsparcie finansowe ze strony Wydziału..

Z rozmowy z doktorantami wynika, że realizacja pracy doktorskiej przebiega przy ścisłej współpracy z opiekunem naukowym/promotorem. Różnorodność tematyki naukowo-artystycznej podejmowanej przez kadrę Wydziału umożliwia doktorantom realizację celów i efektów kształcenia na studiach III stopnia oraz indywidualizację kształcenia. Z rozmowy z doktorantami wynika, że prowadzone badania naukowo-artystyczne są spójne z obszarem kształcenia na studiach doktoranckich.

Aktualnie na Wydziale doktoranci realizują m. in. następujące tematy badawcze:

- „Problematyka technologiczna i konserwatorska pucharów fletowych, jako przykładu szkła leśnego prostego”
- „Gotyckie detale architektoniczne z zapraw gipsowych z terenu państwa krzyżackiego w Prusach. Problematyka technologiczna i konserwatorska”
- „Gdański warsztat malarski schyłku XVI i początku XVII wieku na przykładzie twórczości Antona Möllera (1563/5-1611) i Hermana Hana (1574-1622)”

- „Warsztat malarski Marii Melanii Mutermilch – Meli Muter (1876-1967), artystki École de Paris, na podstawie obrazów olejnych z kolekcji Bolesława i Liny Nawrockich”
- „Technologia i technika malarska obrazu pt. Serwiliusz i Appiusz, Isaaka van den Blocke (1572-1526)

Z rozmowy ZO PKA z doktorantami wynika, że mają możliwość prowadzenia samodzielnych badań naukowych. Należy wspomnieć, że doktoranci mogą samodzielnie proponować temat pracy doktorskiej, co jest przykładem dobrej praktyki, i świadczy o kulturze jakości w tym zakresie.

Doktoranci aktywnie uczestniczą również w konferencjach naukowych, na których wygłaszają referaty, co zapewnia im możliwość prezentacji i dyskusji na temat otrzymanych wyników badań a także umożliwia kontakt i wymianę myśli ze specjalistami z dziedziny, w której zaczynają działać.

Słuchaczy studiów podyplomowych nie uczestniczą w badaniach naukowych. Na badania statutowe np. studenci stacjonarni mają okres czasowy ok. dwuletni. W okresie trwania studiów podyplomowych (dwa, trzy semestry) słuchacz tych studiów musiałby równolegle studiując prowadzić badania statutowe.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego ⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Zakres naukowy prowadzonych badań naukowo-artystycznych na Wydziale Sztuk Pięknych UMK jest spójny z realizowanym kształceniem na studiach I, II i III stopnia.

6. Uczestniczenie jednostki w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych oraz współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi, a także z przedsiębiorstwami i instytucjami

1) Studenci, doktoranci i pracownicy jednostki uczestniczą w programach międzynarodowych,

Wizytowana jednostka stwarza możliwość udziału doktorantów w międzynarodowych programach oraz bierze udział w wymianie z zagranicznymi ośrodkami akademickimi. W latach 2006-2011 doktoranci byli uczestnikami następujących międzynarodowych programów badawczych:

- KULTURA 2000 Akcja Trzeciego Świata, „Le Patrimoine Colonial: Une Identite a Partager”
- AUTHENTICO – Methodologies for metal artefacts based on composition and manufacturing techniques
- Program wymiany MOE – AUSTAUSCH PROGRAM- stypendium fundacji Deutsche Bundesstiftung Umwelt

Aktualnie doktoranci uczestniczą w dwóch programach:

- CHARISMA
- BABADNIA, WALORYZACJA I OCHRONA KOŚCIOŁA POKOJU W JAWORZE – Współpraca Zakładu Konserwatorstwa UMK i Katedry UNESCO World Heritage Studies Uniwersytetu w Cottbus (projekt finansowany przez Pełnomocnika ds. Kultury i Mediów Rządu Niemieckiego).

Z rozmowy z doktorantami wynika, że tylko nieliczni z nich decydują się na wyjazd w ramach programu Erasmus, gdyż znacznie wydłużyłoby to czas realizacji pracy doktorskiej a

przede wszystkim w przekonaniu doktorantów nie wniosłoby to nic nowego do ich pracy naukowo-artystycznej.

Natomiast studenci Wydziału Sztuk Pięknych licznie uczestniczą w programie Erasmus. Cenna jest również opinia, iż oferta państw współpracujących w wymianie studenckiej, jest w ich opinii w dalszym ciągu niewystarczająca. Warto jednak zauważyć, iż mobilność międzynarodowa studentów Wydziału odbywa się również na podstawie indywidualnych umów partnerskich i współpracy z organizacjami studenckimi. W przypadku pozytywnych opinii studentów nt. zrealizowanej wymiany Wydział podejmuje starania w celu utrzymania partnerstwa z daną jednostką zagraniczną.

Na spotkaniu ZO PKA ze studentami wskazywano na ich niewielki udział w badaniach naukowych na Wydziale. W opinii studentów, Jednostka nie czyni wystarczających starań w kierunku informowania, i tym samym aktywizacji studentów niedyplomujących się, do udziału w badaniach refinansowanych. Studenci podkreślają, iż właśnie problem słabego finansowania Wydziału i braku pełnych umiejętności prezentowanych przez studentów z niższych lat, jest głównym powodem zaistniałej sytuacji. Studenci realizujący własne projekty badawcze najczęściej prowadzą je poprzez koła naukowe. Studenci kierunku „ochrona dóbr kultury” zaznaczyli również, iż organizując wyjazdy związane z studiowanym kierunkiem, mogą liczyć na zwrot kosztów wyjazdu.

Pracownicy Wydziału Sztuk Pięknych uczestniczą w licznych programach międzynarodowych.

2) jednostka podejmuje działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, w tym w zakresie określania efektów i realizacji programu kształcenia,

Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu podejmuje wystarczające starania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia studentów pierwszego i drugiego stopnia, szczególnie w zakresie realizacji praktyk zawodowych, plenerów malarskich oraz dodatkowych warsztatów, będących uzupełnieniem wiadomości uzyskanych w ramach odbieranego kształcenia.. Dla przykładu w ciągu ostatnich pięciu lat wyjechało za granicę w ramach programu Erasmus/Sokrates - 87 studentów a przyjechało 39. Pracowników dydaktyczno-naukowych w liczbie 19 wyjechało a 15 przyjechało zza granicy.

W ramach planu studiów studenci, słuchacze i doktoranckich doktoranci odbywają zajęcia z języka obcego, kończącego się zaliczeniem.

3) jednostka współpracuje z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi,

Wydział Sztuk Pięknych UMK w Toruniu jest jednostką rozpoznawalną nie tylko w kraju ale również za granicą. Wydział współpracuje z większością uczelni w kraju i wieloma uczelniami zagranicznymi, czego dowodem są organizowane wspólnie wystawy, konferencje, wymiany i projekty odpowiadające szerokiemu spektrum naukowemu Jednostki. Współpraca ta prowadzona jest na wysokim poziomie.

4) jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu osiągnięcia właściwych efektów kształcenia.

W regionie, Wydział współpracuje z jednostkami administracji samorządowej, powiatowej oraz wojewódzkiej, zwłaszcza z instytucjami kultury i sztuki (m.in. Muzeum

Okręgowym w Toruniu, Muzeum Okręgowym im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu, Galerią „Wozownia”, fundacją FreeArts, Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków w Toruniu, Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków, Narodowym Instytutem Dziedzictwa). Pracownicy i studenci Wydziału zawsze aktywnie uczestniczą w Toruńskim Festiwalu Nauki i Sztuki, festiwalach sztuki i kultury, organizowanych przez Gminę Miasta Torunia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Jednostka współpracuje ponadto z Kurią Diecezjalną Toruńską, Muzeum Diecezjalnym w Pelplinie, Muzeum Zamkowym w Malborku, Muzeum Narodowym w Poznaniu, Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, pracownicy wydziału są także członkami jury wojewódzkiego etapu Ogólnopolskiej Olimpiady Artystycznej.

Szeroko zakrojona współpraca z władzami samorządowymi, muzeami, urzędami ochrony zabytków, galeriami, gminami (umożliwiający organizację plenerów), parafiami opiekującymi się zabytkowymi kościołami itd. jest niezbędna w procesie dydaktycznym na wszystkich kierunkach.

Szeroka współpraca z instytucjami, współtworzącymi aktualia sztuki i działającymi na rzecz ochrony zabytków narzuca konieczność ciągłej aktualizacji oferty dydaktycznej, tak, aby program studiów i profil kształcenia jak najlepiej dostosować do oczekiwań rynku pracy (przykładem powołanie specjalizacji „Rzeźba dla potrzeb konserwacji dzieł sztuki”).

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

- 1) Wydział Sztuk Pięknych UMK stwarza możliwość udziału doktorantów w międzynarodowych programach oraz bierze udział wymianie z zagranicznymi ośrodkami akademickimi.**
- 2) W opinii doktorantów Wydział podejmuje wystarczające starania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia.**
- 3) W opinii ZO PKA, Wydział dobrze współpracuje z większością uczelni w kraju i uczelniami zagranicznymi.**
- 4) Wydział prowadzi również właściwą współpracę z jednostkami administracji samorządowej, powiatowej, wojewódzkiej - zwłaszcza z instytucjami kultury i sztuki, Szeroka współpraca z instytucjami, współtworzącymi aktualia sztuki i działającymi na rzecz ochrony zabytków narzuca konieczność ciągłej aktualizacji oferty dydaktycznej, tak, aby program studiów i profil kształcenia jak najlepiej dostosować do oczekiwań rynku pracy. Wyniki dobrej współpracy wskazują na permanentny wzrost osiągniętych efektów kształcenia.**

7. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne zapewniane przez jednostkę studentom i doktorantom w procesie uzyskiwania efektów uczenia się

- 1) Jednostka ma wdrożony system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, uwzględniający także potrzeby osób niepełnosprawnych,**

Studenci w przeważającej większości pozytywnie oceniają wdrażany na Wydziale systemu opieki dydaktycznej. Od wyboru nowych Władz Wydziału, wsparcie grona dziekańskiego dla dydaktyki na Wydziale jest w odczuciu studentów bardzo silne. Studenci wyrażają przekonanie że utrzymanie tendencji projakościowych przez najbliższe lata będzie

miało pozytywny skutek. Zdaniem studentów, Jednostka nie może się uporać z od dawna występującym problemem wadliwie funkcjonującego systemu „elektronicznego dziekanatu” USOS. Występujące problemy ujawniają się w najbardziej newralgicznych momentach (m.in. przy zapisach na przedmioty obieralne). Dostępność materiałów w wersji elektronicznej, jednoznacznie pozytywnie jest oceniana wyłącznie w przypadku Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa, gdzie Zakłady posiadają indywidualne strony, na których prowadzący mają możliwość zamieszczania własnych plików. Wydział od lat boryka się z niesprzyjającymi warunkami lokalowymi (mała liczba pomieszczeń, czy całkowity brak przystosowania obiektu dla osób z niepełnosprawnością ruchową), przy czym stara się je eliminować na miarę możliwości finansowych, uwzględniając od tego roku w swoich działaniach również opinię studentów. Na Wydziale nie istnieje stanowisko bezpośrednio poświęcone pomocy osobom niepełnosprawnym, pozostawiając tę kwestię w gestii Prodziekanów. Podczas wizytacji studenci wyróżnili Prodziekana ds. Kształcenia i Organizacji Studiów i z nim w szczególności utożsamiany jest system opieki dydaktycznej Wydziału.

Konsultacje akademickie są głównym elementem wsparcia naukowego studentów i w sposób wystarczający realizują ich potrzeby, z uwagi na stałą dostępność prowadzących dla studentów poszukujących pomocy.

Wydział nie posiada własnych programów stypendialnych, a także innych form wsparcia materialnego studentów. W zakresie przyznawania świadczeń pomocy materialnej przewidzianych Ustawą, Wydziałowa Komisja Stypendialna wywiązuje się ze swoich obowiązków w sposób należyty, zachowując poufność rozpatrywanych spraw, a także zapewniając studentom możliwość konsultacji oraz pomocy przy wypełnianiu wniosków stypendialnych.

Z opinii doktorantów wynika, że od momentu rozpoczęcia studiów doktoranckich aż do ich ukończenia są oni otaczani odpowiednią do ich potrzeb opieką naukową i dydaktyczną. Z rozmowy z doktorantami wynika, że opiekun naukowy/promotor pod swoją opieką ma 1 doktoranta, w sporadycznych przypadkach 2 doktorantów. Doktoranci duże wsparcie otrzymują także od Kierowników Studiów Doktoranckich.

Wymiar praktyk dydaktycznych realizowanych przez doktorantów na Wydziale Sztuk Pięknych UMK jest zgodny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa (60 godzin zajęć dydaktycznych/rok). Na studiach doktoranckich prowadzonych na UMK obowiązuje zasada współprowadzenia zajęć dydaktycznych w wymiarze 60 godzin (hospitacje) oraz prowadzenia zajęć na podstawie konspektów w wymiarze 150 godzin. Zajęcia współprowadzenia muszą być zaplanowane na I i II roku studiów doktoranckich, zaś pozostała ilość powinna być realizowana od II do IV roku włącznie. Odstępstwo od tych zasad jest każdorazowo uzgadniane z Kierownikiem studiów doktoranckich. Opiekę merytoryczną i organizacyjną nad prowadzonymi zajęciami sprawuje opiekun naukowy/promotor. Z rozmowy z doktorantami wynika, że otrzymują oni wystarczające wsparcie i pomoc w tym zakresie. Z opinii doktorantów wynika, że ilość godzin zajęć dydaktycznych nie obciąża doktoranta a jednocześnie nie jest zbyt niska, aby nie zdobyć odpowiedniego doświadczenia pedagogicznego. Doktoranci prowadzą zajęcia w zakresie zgodnym z dziedziną własnej specjalizacji i zainteresowań artystycznych.

Doktoranci mają dostęp do Biblioteki oraz baz pełnotekstowych, jednak nie na takich samych zasadach jak pracownicy naukowo-dydaktyczni. Z rozmowy ZO PKA wynika, że doktorantom brakuje swobodnego i pełnego dostępu do ww. zasobów, co świadczy o niefunkcjonującym w odpowiedni sposób WSZJK w tym zakresie.

W trakcie rozmowy nieznaczną część doktorantów zgłosiła, że prowadzi zajęcia dydaktyczne w większym wymiarze godzin, niż wynika to z programu studiów

doktoranckich. Jednak w takim przypadku podpisywana jest z nimi umowa i doktorant za nadgodziny otrzymuje wynagrodzenie.

Z rozmowy z doktorantami wynika, że w trakcie realizacji pracy naukowo-artystycznej mogą oni liczyć na pomoc swoich opiekunów naukowych/promotorów oraz pracowników naukowo-dydaktycznych wizytowanej jednostki w wymiarze znacznie przekraczającym program studiów doktoranckich.

Udział doktorantów w konferencjach krajowych i zagranicznych oraz koszty publikacji naukowych pokrywane są głównie z ich prywatnych środków. Podobnie jak zakup materiałów artystycznych. Na spotkaniu z doktorantami (około 30 osób) tylko kilka osób wskazało, że ma możliwość korzystania z funduszy prac statutowych prowadzonych na Wydziale. Wynika to z faktu, że kwota finansowania prac statutowych jest bardzo niska (rzędu kilkuset złotych) i opiekunowie/promotorzy nie chcą dopisywać doktorantów, gdyż w takiej sytuacji nie mieliby środków na własną działalność artystyczno-naukową. Doktoranci nie mają także możliwości ubiegania się o finansowanie ze środków własnych Wydziału lub Uczelni.

Doktoranci Wydziału Sztuk Pięknych UMK mogą ubiegać się o przyznanie stypendium doktoranckiego. W bieżącym roku akademickim spośród 38 doktorantów na Wydziale stypendium doktoranckie pobiera 17 uczestników studiów doktoranckich (o 2 więcej niż w poprzednim roku). Pula ta przeznaczona jest na stypendia dla osób znajdujących się na wszystkich latach studiów, przy czym z rozmowy ZO PKA z doktorantami wynika, że na I roku stypendium doktoranckie przyznawane jest tylko jednej osobie. Z wyrażonej opinii doktorantów wynika, że ilość przyznawanych stypendiów na Wydziale jest zbyt niska do ich potrzeb.

Opisane powyżej sytuacje sprawiają, że doktoranci zmuszeni są do podjęcia pracy często w pełnym wymiarze godzin co, jak podkreślili na spotkaniu, nie zawsze korzystnie wpływa na jakość prowadzonych przez nich badań i uniemożliwia w pełni poświęcenie się pracy naukowo-artystycznej. Chcieliby, aby został utworzony specjalny fundusz, z którego mieliby możliwość ubiegania się o finansowanie udziału w konferencjach czy pokrycie kosztów publikacji naukowej (dotychczas jednak nie zgłosili takiego wniosku do Władz Wydziału).

Wysokość stypendium doktoranckiego, pochodzącego z dotacji podstawowej, jest zróżnicowana w zależności od roku studiów oraz zgodna z art. 200 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, ze zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. Nr 243 poz. 1447). Decyzje w sprawie przyznania stypendium doktoranckiego formułowane są w sposób zgodny z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego.

Od roku akademickiego 2010/2011 doktoranci mogą również ubiegać się o zwiększenie stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych. Z rozmowy z doktorantami wynika, że w br. akademickim została utworzona lista rankingowa doktorantów, którym przysługuje zwiększenie stypendium doktoranckiego oraz wypłacono stypendia.

Zasady przyznawania świadczeń z Funduszu Pomocy Materialnej (FPM) reguluje Zarządzenie Nr 132 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 30 września 2011 r. w sprawie Regulaminu przyznawania pomocy materialnej doktorantom Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Doktoranci mogą ubiegać się o następujące świadczenia: stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium dla najlepszych doktorantów oraz zapomogę.

Większość składu Wydziałowej Komisji Stypendialnej Doktorantów Wydziału Sztuk Pięknych UMK w roku akademickim 2012/2013 oraz uczelnianej Odwoławczej Komisji Stypendialnej Doktorantów stanowią doktoranci, co jest zgodne z art. 177 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Decyzje o przyznaniu/nieprzyznaniu świadczenia z FPM formułowane są w sposób zgodny z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Z rozmowy z doktorantami Wydziału wynika, że są oni odpowiednio informowani o możliwości korzystania ze świadczeń FPM, stypendium doktoranckiego oraz zwiększenia stypendium doktoranckiego.

Aktualnie na studiach doktoranckich na Wydziale kształcą się dwie osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, którym zostało przyznane stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo Regulamin studiów doktoranckich UMK określa, że Kierownik studiów doktoranckich we współpracy z Samodzielną Sekcją ds. Studentów Niepełnosprawnych organizuje realizację procesu dydaktycznego dla doktorantów z orzeczoną niepełnosprawnością w taki sposób, aby dostosować warunki odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności. Regulamin gwarantuje też doktorantom niepełnosprawnym dostosowanie do rodzaju niepełnosprawności zajęć dydaktycznych oraz sprawdzianów wiedzy.

Doktoranci mogą ubiegać się o zakwaterowanie w Domach Studenta, gdzie mają możliwość zakwaterowania w pokojach jednoosobowych.

2) jednostka ma efektywny system rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych,

Wydział nie posiada odrębnych mechanizmów odpowiedzialnych za rozpatrywanie skarg i rozwiązywanie sytuacji konfliktowych z uwagi na małą liczbę studentów i słuchaczy. Wszelkie kwestie sporne dla studenta dowolnego kierunku oraz stopnia studiów, pomijając ustawowe komisje dyscyplinarne, podlegają przedłożeniu Władzom Dziekańskim, celem ich arbitralnego rozpatrzenia na poziomie Jednostki. Studenci wyrażają wysokie zadowolenie dla bezzwłocznego reagowania na zgłoszone nieprawidłowości, które przeważnie rozwiązywane są z pozytywnym dla studenta skutkiem lub stosownym uzasadnieniem niepowodzenia. Warto zanotować, iż Prodzikan ds. Kształcenia i Organizacji Studiów prowadzi dyżur z przedstawicielem studentów celem ośmielenia osób zgłaszających, przyspieszenia postępowania i ujednoczenia zgłaszanych organom rozpatrującym treści skarg. Należy zauważyć, iż jeśli nie zostaną wypracowane procedury postępowania dla określonych sytuacji lub katalog dobrych praktyk, a kolejna kadencja władz Wydziału ulegnie zmianie na mniej przystępną studentom, podważeniu może ulec obiektywizm podejmowanych decyzji.

Z opinii doktorantów wynika, że nie dochodzi do sytuacji konfliktowych na linii doktorant - opiekun naukowy/promotor. Kierownicy studiów doktoranckich mają rozpisane dyżury celem rozwiązywania bieżących problemów. Z rozmowy z Kierownikami studiów doktoranckich wynika, że od momentu powołania studiów nie pojawiły się żadne zażalenia czy sprawy konfliktowe.

Dotychczas doktoranci nie zgłaszali oni skarg w związku z niedofinansowaniem działań naukowych i artystycznych oraz stypendiami na studiach doktoranckich. Zgłaszali natomiast swoje postulaty związane z niezadowolającym stanem wyposażenia sal specjalistycznych i laboratoriów. Władze Wydziału czynią starania mające na celu poprawę stanu wyposażenia.

Na mocy Zarządzenia nr 134 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 17 września 2012 r. zostało powołanych 5-ciu Rzeczników Dyscyplinarnych UMK ds.

Studentów i Doktorantów na okres kadencji organów Uniwersytetu (01.09.2012 r. – 31.08.2016 r.).

3) jednostka wspiera działalność samorządu oraz organizacji zrzeszających studentów lub doktorantów i współpracuje z nimi; organy jednostki, podejmują aktywne działania mające na celu szerokie włączanie studentów oraz doktorantów i ich przedstawicieli do prac organów jednostki, komisji statutowych i doraźnych, zwłaszcza koncentrujących swoje prace wokół procesu dydaktycznego i spraw dotyczących studentów i doktorantów.

Wsparcie Samorządu Studenckiego na Wydziale zauważalne jest przez szereg aspektów, w tym m.in. powiększenie liczby studentów w gremiach kolegialnych Wydziału, wdrożenie studentów w prace zespołów roboczych Wydziału, realizowanie przy patronacie Władz Dziekańskich akcji projakościowych, organizację pomieszczenia na działalność statutową dla organów wydziałowych Samorządu, czy też wzrost zainteresowania działalnością i chęci współpracy z przedstawicielami Samorządu, jako realnej siły i partnera w zarządzaniu Wydziałem. Obecny skład Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego korzysta z każdej propozycji udziału w pracach Zespołów Wydziałowych, starając się przy okazji realizować głos ogółu społeczności akademickiej uzyskanego m.in. podczas spotkań ze starostami grup dziekańskich. Wymóg przeprowadzenia szkoleń dla studentów rozpoczynających kształcenie od roku akademickiego 2012/2013 został zrealizowany przy okazji spotkań immatrykulacyjnych nowo przyjętych studentów. Zarówno stanowisko pro-studenckie obecnych władz Wydziału, jak i zapał do działania przedstawicieli WRSS zasługują na wyróżnienie.

Władze wizytowanej jednostki podczas spotkań z ZO PKA wielokrotnie podkreślały zaangażowanie doktorantów w działalność samorządową. Rozmowa z doktorantami potwierdziła, że mają oni zapewnione odpowiednie wsparcie w tym zakresie.

Na podstawie analizy działalności Samorządu Doktorantów na Wydziale oraz rozmowy z ich przedstawicielami można wyciągnąć wniosek, że sumiennie wykonują należące do nich obowiązki oraz w pełni korzystają z przysługujących im praw. Działalność Wydziałowego Samorządu Doktorantów przejawia się w delegowaniu przedstawicieli do Uczelnianego Samorządu Doktorantów, Wydziałowej Komisji ds. studiów doktoranckich (opiniującej wnioski o przyznanie stypendium doktoranckiego) oraz Wydziałowej Komisji Stypendialnej Doktorantów a także obecności przedstawicieli doktorantów w organach kolegialnych (Radzie Wydziału). Z rozmowy przedstawicielami Samorządu Doktorantów wynika, że mieli istotny wpływ na prace Wydziałowej Komisji Stypendialnej Doktorantów.

W opinii delegata do Uczelnianego Samorządu, współpraca na szczeblu Uczelnianym przebiega bardzo sprawnie. Dla przykładu aktualnie Wydziałowy Samorząd Doktorantów rozpowszechnia informację na temat ogólnouczelnianej ankiety ewaluacyjnej dotyczącej czynników determinujących postawy i motywację studentów studiów doktoranckich w Polsce oraz zachęca doktorantów do jej wypełnienia. Powyższa ankieta powstała w ramach prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia i przyległych podzespołów, i jest na razie w fazie "inkubacji".

Należy także wspomnieć, że na Wydziale przy ścisłej współpracy z doktorantami został określony Szczegółowy tryb i zasady przyznawania stypendium doktoranckiego w dziedzinie Sztuki Plastyczne na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu. Punkty w ocenie merytorycznej wniosku doktoranta o stypendium doktoranckie przyznawane są za: zaangażowanie w prowadzenie zajęć dydaktycznych, pracę naukowo-badawczą, realizację badań naukowo-artystycznych oraz w pracę na rzecz Wydziału, Instytutu. Powyższe kryteria zostały przygotowane pod kątem specyfiki prowadzonych studiów doktoranckich.

Wydziałowy Samorząd Doktorantów nie ma przyznawanego osobnego budżetu ze środków Ogólnouczelnianych. Jednak z rozmowy z wynika, że dotychczas środki finansowe nie były im potrzebne, a gdyby zaistniała taka konieczność, to mogłyby wnioskować o fundusze do Uczelnianego Samorządu Doktorantów.

2 listopada 2012 r. na Wydziale zostały powołane Komisje ds. Studiów Doktoranckich: w zakresie sztuk pięknych oraz w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki, w których znajdują się przedstawiciele doktorantów. Zadaniem ww. Komisji jest opracowanie programu i ramowego planu studiów doktoranckich na podstawie KRK.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia posiada dobrze funkcjonujący system wsparcia naukowego, dydaktycznego. Zauważalna jest poprawa w dbałości o jakość dydaktyki Wydziału. Właściwe realizowanie zadań powierzonych w ramach Komisji Stypendialnych. Studentów dobrze oceniają system wsparcia naukowego. Z opinii doktorantów wynika, że od momentu rozpoczęcia studiów doktoranckich aż do ich ukończenia są oni otaczani odpowiednią do ich potrzeb opieką naukową i dydaktyczną, natomiast baza naukowo-dydaktyczna jest nieadekwatna do ich potrzeb.

2) Pomimo sprawnego rozwiązywania skarg zgłaszanych władzom dziekańskim przez studentów, ZO PKA stwierdziła brak wypracowanych mechanizmów i struktur wewnątrz-wydziałowych pozwalających na systematyczne rozwiązywanie i eliminowanie sytuacji konfliktowych.

Z rozmowy z doktorantami wynika, że nie dochodzi do sytuacji konfliktowych na linii doktorant - opiekun naukowy/promotor. Wizytowana jednostka nie ma wdrożonego efektywnego systemu rozpatrywania skarg doktorantów.

3) W opinii ZO PKA na Wydziale Sztuk Pięknych mamy do czynienia z modelowym przykładem współpracy Władz Jednostki z Wydziałowym organem Samorządu Studenckiego i Wydziałowym organem Samorządu Doktorantów.

8. Spójność systemu wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, oraz jego zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu w celu stałego podnoszenia jakości kształcenia Uchwałą Nr 105 Senatu UMK z dnia 27 listopada 2007 r. wprowadził w Uczelni Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zasadniczymi celami systemu są: stymulowanie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia w uniwersytecie; podniesienie rangi pracy dydaktycznej oraz gromadzenie i upowszechnianie wiarygodnych informacji na temat jakości kształcenia i poziomu wykształcenia absolwentów. W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia ocenie podlegają: program kształcenia, realizacja procesu kształcenia, warunki realizacji procesu kształcenia i wyniki kształcenia. Realizacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia służą: formalna dokumentacja procesu dydaktycznego, ankietyzacja studentów i hospitacje. Za realizację uchwały odpowiadają dziekani wydziałów.

Uchwałą nr 120 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 30 października 2012 r. powołano Komisję ds. Dydaktyki i Efektów Kształcenia Uniwersytetu na kadencję 2012-2016, natomiast Zarządzeniem nr 3 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 8 stycznia 2013 r. - Zespół ds. Wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Pierwszym etapem budowania sformalizowanego systemu zarządzania jakością na Wydziale Sztuk Pięknych było powołanie Komisji ds. Efektów Kształcenia (Uchwała Rady Wydziału UMK z dnia 10 stycznia 2012 r.) dla poszczególnych kierunków studiów, których zadaniem było opracowanie efektów kształcenia dla tych kierunków. Komisje te są częścią rad programowych, pracujących nad nowymi ramowymi programami studiów. Efekty kształcenia zostały przedłożone Uczelnianej Komisji Ds. Efektów Kształcenia, która po pozytywnym zaopiniowaniu przedstawiła je do zatwierdzenia Senatowi UMK. Wszystkie efekty kształcenia zostały zatwierdzone Uchwałą nr 32 Senatu UMK z dnia 24 kwietnia 2012 r. *w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków studiów wyższych prowadzonych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu* – efekty dla kierunków, prowadzonych przy WSzP (zał. nr 12).

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 6 lutego 2013 r. powołano Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, która będzie sprawować pieczę nad wewnętrznym systemem zarządzania jakością, oraz zatwierdzono regulamin jej funkcjonowania. Na podstawie jej sprawozdań kierunkowych i opinii, na końcu roku akademickiego Dziekan będzie przedstawiał Sprawozdanie z realizacji efektów kształcenia.

Na tym samym posiedzeniu utworzono Radę Zewnętrznych Konsultantów Programowych na Wydziale Sztuk Pięknych mającą na celu rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W dniu 19 lutego 2013 r. Dziekan powołała Zespół Programowy ds. Współpracy z Podmiotami Zewnętrznymi. Pierwszymi zebraniem obu gremiów był udział w spotkaniach z zespołem wizytującym.

Analiza dokonana w trakcie wizytacji potwierdziła prawidłowość prowadzenia dokumentacji. Struktura podejmowanych decyzji w zarządzaniu jakością, stosownie do przydzielonych kompetencji, zarówno na poziomie centralnym, jak i wydziałowym jest przejrzysta. Zwraca jednak uwagę fakt dotychczasowego niesformalizowania i zwyczajowości wielu elementów struktury organizacyjnej i działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych.

Wprowadzone i zapowiadane zmiany w tym zakresie będą skutkowały zwiększeniem ilości regulacji i dokumentacji na poziomie podstawowej jednostki organizacyjnej. Zalecane jest dokumentowanie prac Zespołów w formie np. protokołów z posiedzeń (m. in. w celu przyszłego sporządzania sprawozdań i analiz).

Wskazano zakres obejmowany Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia na wszystkich formach i poziomach studiów oraz jego cele - zapewnienie i stałe doskonalenie jakości kształcenia. Doprecyzowano obszary działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, obejmujących organizację

oraz obsługę procesu kształcenia prowadzących do doskonalenia wszystkich jego aspektów, w tym:

- *analizę zasad rekrutacji (Uchwała Nr 50 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2013/2014 (z późn. zm.); Uchwała Nr 46 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na I rok studiów doktoranckich w roku akademickim 2012/2013 (z późn. zm));*
- *ocenę i weryfikację programów kształcenia (Uchwała Nr 95 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 20 grudnia 2011 r. zawierająca wytyczne dla rad wydziałów w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać programy kształcenia oraz programy i plany studiów wyższych (z późn. zm.); Uchwała Nr 19 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 lutego 2012 r. zawierająca wytyczne odnośnie do tworzenia planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających; Uchwała Nr 52 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 29 maja 2012 r. zawierająca wytyczne tworzenia planów i programów studiów doktoranckich; Zarządzenie Nr 36 Rektora UMK z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie zasad prowadzenia w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość; Zarządzenie Nr 64 Rektora UMK z dnia 11 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika jednolitego modelu kształcenia nauczycieli na studiach wyższych; Zarządzenie Nr 100 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie zasad odbywania praktyk studenckich; Zarządzenie Nr 77 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie opisu przedmiotu w uniwersyteckim katalogu przedmiotów zamieszczonym w systemie USOS (z późn. zm), Zarządzenie Nr 29 Rektora UMK z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie utworzenia dziennych studiów doktoranckich z zakresu nauk o sztuce na Wydziale Sztuk Pięknych; Zarządzenie Nr 55 Rektora UMK z dnia 20 lipca 2005 r. w sprawie utworzenia dziennych studiów doktoranckich z zakresu sztuk plastycznych na Wydziale Sztuk Pięknych; Uchwała Rady Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie zatwierdzenia ramowego programu i planu studiów nowo powołanego kierunku krytyka artystyczna oraz załączników nr 2 i 3 do uchwały 95 Senatu UMK; Uchwała Rady Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 12 czerwca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia ramowego programu studiów na kierunkach: malarstwo, grafika, edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych oraz załączników nr 2 i 3 do uchwały 95 Senatu UMK; Uchwała Rady Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 12 czerwca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia ramowego programu studiów na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki od roku akademickiego 2012/2013; Uchwała Rady Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 12 czerwca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia załącznika 2, 3 Uchwały Senatu UMK nr 95 z dn. 20 grudnia 2011 r. dla kierunku ochrona dóbr kultury; Uchwała Rady Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja*

Kopernika w Toruniu z dnia 12 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia nowego ramowego programu studiów na kierunku rzeźba obowiązującego dla I i II roku akademickiego 2012/2013);

- *ocenę i weryfikację efektów kształcenia (Zarządzenie Nr 13 Rektora UMK z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów z wykorzystaniem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów; Zarządzenie Nr 167 Rektora UMK z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie obowiązków związanych z przeprowadzaniem egzaminów i zaliczeń oraz dokumentowaniem ich wyników w systemie USOS; Zarządzenie Nr 150 Rektora UMK z dnia 8 grudnia 2010 r. zmieniające zarządzenie nr 167 Rektora UMK z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie obowiązków związanych z przeprowadzeniem egzaminów i zaliczeń oraz dokumentowaniem ich wyników w systemie USOS; Zarządzenie Nr 59 Rektora UMK z dnia 28 maja 2009 r. w sprawie procedury ukończenia studiów wyższych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu; Zarządzenie Nr 36 Rektora UMK z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie zasad prowadzenia w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość).*
- *warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych poprzez hospitację zajęć (Uchwała Nr 33 Senatu UMK z dnia 30 maja 2006 r. (z późn. zm.) – Statut Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu).*
- *jakość obsługi administracyjnej studentów poprzez stworzenie warunków do internetowej obsługi studenta mającego na celu usprawnienie kontaktu studentów z Uczelnią (Zarządzenie Nr 13 Rektora UMK z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów z wykorzystaniem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów; Zarządzenie Nr 167 Rektora UMK z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie obowiązków związanych z przeprowadzaniem egzaminów i zaliczeń oraz dokumentowaniem ich wyników w systemie USOS; Zarządzenie Nr 150 Rektora UMK z dnia 8 grudnia 2010 r. zmieniające zarządzenie nr 167 Rektora UMK z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie obowiązków związanych z przeprowadzeniem egzaminów i zaliczeń oraz dokumentowaniem ich wyników w systemie USOS; Zarządzenie Nr 59 Rektora UMK z dnia 28 maja 2009 r. w sprawie procedury ukończenia studiów wyższych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu);*
- *informacje na temat kształcenia i uzyskiwanych kwalifikacji poprzez informatory, stronę internetową Uczelni, Wydziału z wyszczególnieniem oferty dydaktycznej, zbieranie opinii: pracodawców na temat przygotowania studentów i absolwentów do wymagań rynku pracy, uzyskanej przez nich wiedzy, umiejętności, możliwości znalezienia pracy, a także studentów oraz absolwentów na temat przebiegu studiów, uzyskanej wiedzy i umiejętności, możliwości zatrudnienia w trakcie i po studiach, wspieranie rozwoju karier zawodowych studentów i absolwentów przez Biuro Karier.*

Wskazano odpowiednie narzędzia służące realizacji zakładanych celów w postaci ocen oraz badań prowadzonych w formie ankiet wśród studentów i absolwentów, a także pracowników obsługujących proces kształcenia:

- *Badania opinii studentów* odbywają się poprzez anonimowe ankiety, których celem jest podnoszenie jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich oraz realizowanie polityki kadrowej Uczelni (Uchwała Nr 105 Senatu UMK z dnia 27 listopada 2007 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia; Zarządzenie Nr 73 Rektora UMK z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie ankietowego badania opinii studentów o zajęciach dydaktycznych realizowanych w UMK).
- *Ocena pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących zajęcia* (Uchwała Nr 33 Senatu UMK z dnia 30 maja 2006 r. (z późn. zm.) – Statut Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). **Wyniki oceny wykorzystuje się w procesie decyzyjnym o jakości kształcenia, a także w realizacji polityki kadrowej.**
- *Badanie kariery zawodowej absolwentów* - Biuro Karier UMK zostało powołane w 1993 r. jako pierwsza w Polsce placówka tego typu. W 1997 r. Biuro uczestniczyło w projekcie zakładania sieci 8 Biur Karier na polskich uczelniach, współfinansowanego przez fundusz europejski Tempus Phare. Biuro Karier UMK udziela konsultacji i szkoli pracowników nowych Biur Karier. W latach 1993- 2004 roku Biuro Karier w Toruniu było finansowane i zarządzane na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Uniwersytetem Mikołaja Kopernika a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu, obecnie jego działalność jest finansowana przez UMK.

Po zakończeniu wizytacji Władze Wydziału natychmiast przystąpiły do działań mających na celu realizację zaleceń zespołu wizytującego, w tym w zakresie udoskonalenia i sformalizowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych. W dniu 5 marca odbyło się posiedzenie Rady Wydziału, na którym podjęto uchwały, które tego samego dnia przesłano do Biura PKA.

Uchwałą nr 2/1/2013 Rady Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu z dnia 5 marca 2013 r. w sprawie utworzenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, którym od roku akademickiego 2012/2013 formalnie wprowadzono WSZJK na WSzP. Jako cele funkcjonowania systemu wskazano: stymulowanie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych, podniesienie rangi pracy dydaktycznej, gromadzenie i upowszechnianie wiarygodnych informacji na temat jakości kształcenia i poziomu wykształcenia absolwentów. W ramach systemu ocenie podlegają: efekty kształcenia i ich weryfikacja, programy i plany studiów, realizacja programu kształcenia oraz wpływ interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych na realizację procesu dydaktycznego. Realizacji Systemu służą w szczególności: ankietyzacja kandydatów, studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych oraz nauczycieli i pracowników administracji, hospitały osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, formalne dokumentowanie procesu dydaktycznego, w ramach rozwiązań UMK stosowanie się do systemu „antyplagiat”, badanie losów absolwentów. W ramach systemu, zastępując wcześniej utworzone

komisje i zespoły, będą działać: Komisja ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych, Zespół ds. Efektów Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych, Zespół ds. Programów Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych oraz Zespół Programowy ds. Współpracy z Podmiotami Zewnętrznymi na Wydziale Sztuk Pięknych. Komisje i Zespoły powołuje Rada Wydziału Sztuk Pięknych na wniosek Dziekana WSzP UMK.

Uchwałą nr 2/2/2013 Rady Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu z dnia 5 marca 2013 r. powołano Komisję ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych, Uchwałą nr 2/3/2013 Rady Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu z dnia 5 marca 2013 r. - Zespół ds. Efektów Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych (cele: monitorowanie realizacji efektów kształcenia; zgłaszanie Radzie Wydziału propozycji korekt lub uzupełnień w efektach kształcenia; sporządzenie corocznego raportu Dziekanowi WSzP), Uchwałą nr 2/4/2013 Rady Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu z dnia 5 marca 2013 r. - Zespół ds. Programów Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych (cele: monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia; współpraca z Zespołem Programowym ds. Współpracy z Podmiotami Zewnętrznymi oraz Komisją ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Sztuk Pięknych; weryfikacja kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia; reagowanie na zmiany w otoczeniu i przenoszenie zewnętrznych zapotrzebowań na programy i plany studiów), natomiast Uchwałą nr 2/5/2013 Rady Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu z dnia 5 marca 2013 roku – Zespół Programowy ds. Współpracy z Podmiotami Zewnętrznymi na Wydziale Sztuk Pięknych (cele: analiza sytuacji na rynku pracy w skali regionu, kraju i zagranicy, współpraca z otoczeniem w obszarach kultury oraz przedsiębiorczości). Szczegółowy tryb i procedury działania poszczególnych komisji i zespołów określa zarządzenia Dziekana wydane po konsultacji w Kolegium Dziekańskim.

2) Ocena zakresu, sposobu prowadzenia i kompletności dokumentacji dotyczącej dokonywanych analiz i podejmowanych działań odnoszących się do poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów, studiach doktoranckich i podyplomowych, oraz doskonalenia tego systemu.

Dokumentacja dotycząca Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest prowadzona i udostępniana w formie elektronicznej poprzez Biuletyn Prawny UMK oraz platformę Moodle, natomiast w formie tradycyjnej – przez dyrekcje instytutów, dział obsługi dydaktycznej (wcześniej przez kierownika dziekanatu), w sposób kompleksowy, zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi.

Wydział Sztuk Pięknych stosuje także procedury sprawdzające efektywność działania systemu i korygujące politykę zapewniania jakości kształcenia poprzez procedurę corocznego przygotowywania sprawozdań przez rady instytutów z efektów działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, które są następnie referowane przez dyrektorów instytutów na posiedzeniu Rady Wydziału.

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego:

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji dokumentów stwierdza się, iż ze względu na charakterystyczną formę funkcjonowania Wydział posiadał w dniach wizytacji nieliczne wewnętrzne akty prawne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia. Większość ustaleń znalazła odzwierciedlenie wyłącznie w protokołach z posiedzeń, a także w dokonywanych analizach i podejmowanych działaniach odnoszących się do poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia. Wydział opierał się w swoich działaniach przed wszystkim na ogólnouniwersyteckich, wewnętrznych aktach prawnych (uchwały, zarządzenia) normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, a także związanych z obiegiem dokumentacji w Uczelni.

Biorąc pod uwagę przyjęte w Uczelni strukturę organizacyjną i działania związane z zapewnianiem jakości kształcenia można uznać, iż prowadzona dokumentacja jest spójna, jednak niekompletna. Poprzestanie na funkcjonowaniu wyłącznie w oparciu o centralnie utworzone unormowania dotyczące jakości kształcenia uniemożliwia Wydziałowi zaznaczenia w tym procesie swojej specyfiki m. in. poprzez ustalanie szczegółowych procedur zgodnych z ogólnouniwersyteckimi, a także dokumentowania prac i sporządzania analiz dających podstawy do zmian mających na celu podnoszenie jakości kształcenia.

Wprowadzone i zapowiadane zmiany w zakresie zarządzania jakością kształcenia na WSzP wymuszą jednak nie tylko dokumentowanie związanych z nim prac, ale formalizowanie dokonywanych ustaleń dotyczących np. procedur lub powołań komisji i zespołów. Za właściwe należy uznać podjęcie wskazanych wcześniej uchwał na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 5 marca br.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	strategia rozwoju		x			
2	wewnętrzny system zapewnienia			x		

	jakości					
3	cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji ²		X			
4	zasoby kadrowe, materialne i finansowe		X			
5	prorowadzenie badań naukowych		X			
6	współpraca krajowa i międzynarodowa		X			
7	system wsparcia studentów i doktorantów ³		X			
8	przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia			X		

Odniesienie się do dokonanej przez jednostkę analizy SWOT w kontekście wyników przeprowadzonej oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny zasobów kadrowych, materialnych, działalności naukowej i międzynarodowej, współpracy z beneficjentami procesu kształcenia.

Polska Komisja Akredytacyjna dokonywała oceny instytucjonalnej na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu.

² Jeżeli w jednostce prowadzone są tylko studia doktoranckie wpisujemy i oceniamy „cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich”. Jeśli prowadzone są tylko studia podyplomowe wpisujemy i oceniamy „cele i efekty kształcenia na studiach podyplomowych”. Jeżeli nie są prowadzone żadne z tych studiów w rubryce oceny wpisujemy „nie dotyczy”.

³ Kryterium 3 i 7 należy skorelować.

Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej dokonał podsumowania stopnia spełnienia przez jednostkę kryteriów oceny instytucjonalnej w odniesieniu do dokonanej przez jednostkę analizy SWOT w kontekście wyników przeprowadzonej oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny zasobów kadrowych, materialnych, działalności naukowej i międzynarodowej, współpracy z beneficjentami procesu kształcenia.

Wyniki stopnia spełnienia kryteriów zamieszczone w tabeli nr 2 wskazują, że kryteria 1,3,4,5,6 i 7 uzyskały ocenę spełnienia w stopniu w *pełni*, co jest odzwierciedleniem wysokiej jakości zarówno procesu dydaktycznego, jak i (przede wszystkim) zasobów kadrowych. Jednostka we właściwy sposób realizuje badania naukowe oraz współpracę z ośrodkami krajowymi oraz zagranicznymi.

Ze względu na braki w procedurach, określających funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, kryteria 2 i 8 uzyskały ocenę spełnienia w stopniu *znaczącym*. Zespół Oceniający zaleca jak najszybsze sformalizowanie systemu, zgodnie z uwagami, zawartymi w niniejszym Raporcie.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Uwaga: jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy wskazać dokumenty, syntetycznie omówić wyjaśnienia i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

Prof. Adam Romaniuk

Odpowiadając na raport z wizytacji Uczelnia przedstawiła dokumentację pozwalającą Zespołowi Oceniającemu na zweryfikowanie ocen dotyczących „stopnia spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej” w pozycji 2 i 8.

Władze Uczelni oraz Wydziału po otrzymaniu raportu Zespołu Oceniającego przedstawiły dokumentację dotyczącą podjętych działań wprowadzających czynnościowe procedury zarządzania jakością, a powołana Uchwałą Rady Wydziału Sztuk Pięknych w dniu 5 marca b. r. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia podjęła działania mające na celu dalsze udoskonalenie i sformalizowanie WSZJK. Ponadto wzór sylabusu został w pełni dostosowany przez Dział Kształcenia UMK oraz Uczelniane Centrum Informatyczne do wymogów KRK.

Na podstawie analizy wyjaśnień oraz przedstawionej dokumentacji do raportu z wizytacji Zespół Oceniający postanowił zweryfikować oceny w pozycji „wewnętrzny system zapewnienia jakości” oraz w pozycji „przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia” z ocen „znacząco” na oceny „w pełni”.

TABELA PO ZMIANACH

Tabela nr 2. Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	strategia rozwoju		X			
2	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
3	cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji		X			
4	zasoby kadrowe, materialne i finansowe		X			

5	prorowadzenie badań naukowych		X			
6	współpraca krajowa i międzynarodowa		X			
7	system wsparcia studentów i doktorantów		X			
8	przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia		X			